

scan

1/2023
XXXIII

OBSAH ČÍSLA

- 3** EDITORIAL
4 SLOVO ŘEDITELE
4 DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ KARIM FN HK
5 SLOVO DĚKANA
5 SNÍDANĚ S REKTORKOU
- AKTUÁLNĚ**
- 6** CENTRUM BIOMEDICÍNSKÉHO VÝZKUMU
7 JMENOVACÍ ŘÍZENÍ
8 JAK SI EKONOMICKY VEDLA FN HK V ROCE 2022
9 NOVÝ PŘEDSEDA AS LF HK
11 NOVÍ VEDOUCÍ PRACOVNÍCI
12 DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ NA LF HK
13 KRÁTKÉ ZPRÁVY
- VĚDA A VÝZKUM**
- 14** 19. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE STUDENTŮ DSP
15 SCHOOL OF MEDICAL WRITING III.
16 XXVII. VĚDECKÁ KONFERENCE
18 NEUROCHIRURGICKÁ KLINIKA
21 TexPREVENT
22 ODBORNÝ KURZ CHIRURGIE KŮŽE
- INFORMACE, ZAJÍMAVOSTI**
- 23** REPREZENTAČNÍ PLES LF HK 2023
24 PÉČE O ZAMĚSTNANCE FN HK
25 LÁZNĚ PŘED STO LETY
27 OCENĚNÍ DOC. SOUKUPA Z FN HK
28 HRADEC KRÁLOVÉ VE FOTOGRAFIÍCH
30 MULTIMÉDIA V EXPOZICI CESTY MĚSTA
30 SNÍDANĚ S REKTORKOU UK
31 FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ
33 LETEM SVĚTEM NOSEM, UCHEM, KRKEM
33 IN MEMORIAM MUDR. ČIŽINSKÉ
34 ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA PŘI FN HK

Vážení a milí čtenáři,

rok se sešel s rokem a Vám se tak dostává do rukou první číslo Scanu kalendářního roku 2023. Z mého pohledu je neuvěřitelné, že jde již o desátý rok, kdy pro Vás časopis připravujeme společně s editorkou paní Mgr. Juranovou a grafikem panem Všetečkou. Mělo by se, alespoň doufám, jednat o rok, do kterého asi všichni vkládáme naději na alespoň částečný návrat k normálnímu životu. První podmínka se splnila začátkem března, kdy byly zrušeny prakticky všechny restriktive provázející pandemii Covid-19, která nás každého více nebo méně postihla v předchozích 3 letech. Přesto, že se stále virus v populaci poměrně hojně vyskytuje, v průběhu let došlo částečně díky očkování, ale z velké části i díky promoření k ústupu závažných stavů, které nyní postihují jen jedince s oslabenou imunitou. Dnes je to ale také již déle než rok, kdy začala pro nás všechny nepochopitelná a ještě nedávno těžko představitelná válka na Ukrajině. Zde nám nezbyvá než doufat, že se tuto nečekanou situaci, která hlavně v minulém roce způsobila Evropě problémy v podobě Ruskem záměrně vyvolané energetické krize, podaří co nejdříve vyřešit. Inflation přímo související s válečným konfliktem postihla celou Evropu a tedy nás všechny. Nejenže dochází k znehodnocování úspor, ale současně nedošlo k takovému nárůstu příjmů, který by dokázal vliv inflace vykompenzovat. Snad jediným pozitivním poznatkem z mého úhlu pohledu je skutečnost, že se snad vláda konečně začne zabývat i platy vysokoškolských učitelů. Dosud to vypadalo, že snad na jejich existenci zcela zapomněla a veškeré prostředky k poměrně zásadnímu navýšení platů směřovala k zaměstnancům základních a středních škol. Tak snad se konečně dočkáme spravedlnosti, bohužel ale až potom, co částí vysokoškolských učitelů došla trpělivost, na své posty rezignovali a změnili z důvodu nízkých příjmů zaměstnání.

A nyní již k obsahu aktuálního čísla. Fotografie na titulní straně připomínají několik dnů otevřených dveří Lékařské fakulty v HK pro potenciální nové studenty medicíny, titulní stránku doplňuje samozřejmě i krátký článek uvnitř časopisu. V rámci pracovišť Fakultní nemocnice představujeme v tomto čísle Centrum biomedicínského výzkumu, které možná je i pro řadu zaměstnanců FN HK málo známé až neviditelné, což se snad po přečtení tohoto článku změní, protože se jedná o pracoviště každým rokem produkující řadu kvalitních vědeckých publikací. V časopise najdete i rozsáhlý rozhovor ing. Sedlářové s novým předsedou Akademického senátu LF HK s doc. MUDr. Jakubem Radochou, Ph.D. Z odborných akcí se věnujeme připomenutí 19. Mezinárodní konference studentů DSP a XXVII. Vědecké konference LF a FN v Hradci Králové. V rámci sekce Věda a výzkum najdete i článek věnovaný představení výzkumných projektů Neurochirurgické kliniky. V časopisu samozřejmě nechybí i další pravidelné rubriky, nově ve spolupráci s pracovníky Muzea východních Čech zahajujeme seriál věnovaný historii lázeňské péče. Tradičně už časopis uzavírají informace ze Základní a Mateřské školy při FN HK. Snad se Vám tedy bude první letošní číslo Scanu líbit, myslím, že snad každý v něm najde pro sebe něco zajímavého. Nadále budeme rádi za jakékoli připomínky, které by mohly vést k dalšímu zlepšení našeho společného časopisu, tak Vaše náměty vhodné ke zpracování nebo přímo Vaše příspěvky do čísel dalších.

Za redakci Scanu

prof. Vladimír Maisnar

Titulní strana: Fotografie ze dnů otevřených dveří LF HK (více info viz článek na str. 12), foto Archiv LF HK

Zadní strana: Reprezentační ples Lékařské fakulty v Hradci Králové 2023, foto Jakub Misík

scan

Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové

Ročník XXXIII (2023), č. 1
MK ČR E 11425 • ISSN 1211-295X

Časopis SCAN založil a v letech 1991–2005 byl jeho vedoucím redaktorem PhDr. Vladimír Panoušek. Šéfredaktor: prof. MUDr. Vladimír Maisnar, Ph.D., MBA, editorka: Mgr. Iveta Juranová.

Adresa redakce:
maisnar@fnhk.cz; juranova@fnhk.cuni.cz

Redakční rada: PhDr. J. Bavor, prof. MUDr. RNDr. M. Červinka, CSc., MUDr. Aleš Herman, Ph.D., prof. MUDr. J. Mandák, Ph.D., prof. MUDr. V. Maisnar, Ph.D., MBA, prof. MUDr. V. Palička, CSc., dr.h.c., Ing. P. Sedlářová, Bc. J. Sochor, prof. MUDr. P. Žáček, Ph.D.

Vydává FN HK a LF UK HK jako čtvrtletník v Naladatelství ATD Miroslav Všetečka, Dvůr Králové nad Labem (atd.hk@seznam.cz, tel. 774 167 245) Vyrobitel tiskárna V&H Print Hlávko s. r. o.

(Elektronickou verzi časopisu - eScan - naleznete na webových stránkách Lékařské fakulty v Hradci

Králové na adrese <https://www.fnhk.cuni.cz/e-SCAN/>; archiv časopisu je zveřejněn na webových stránkách Fakultní nemocnice na adrese <http://fnhk.cz> v kapitole O fakultní nemocnici a <http://fnhk.cuni.cz> v kapitole Informační služby – Časopisy a www.facebook.com/Scan.casopis.FNHK.LFHK)

Pokyny pro autory: Text příspěvku odevzdávejte elektronicky, zpracovaný v editoru Microsoft Word. Doprovodný obrazový materiál nevládejte do textu, ale posílejte samostatně.

Kontaktní adresy:
maisnar@fnhk.cz; juranova@fnhk.cuni.cz

Vážení přátelé, milí spolupracovníci,

vstupujeme do roku 2023, ve kterém nám stávající situace připadá bohužel již normální, i když se nepochybně jedná o zásadní vybočení ustálených poměrů, COVID se stal součástí našeho života, jak soukromého, tak profesního. V době posledních dnů je v naší nemocnici hospitalizováno cca 40 nemocných napříč klinikami. Model proporčního rozvrstvení těchto pacientů je v souladu s názory mých spolupracovníků – přednostů a přináší jen částečnou limitaci zdravotní péče.

Pomoc ukrajinským uprchlíkům vyplývající z jejich velmi svízelné situace se také stala normalitou a nepříznivý ekonomický vývoj v ČR dopadá na každého z nás. Nově nemocnice musí čelit několika problémům, na straně jedné jsou to vysoké počty nemocných čekajících na naše ošetření a vyšetření, na straně druhé pokračování rozvojových programů, z nichž některé jsou zcela nové.

S vděkem a obdivem vůči svým spolupracovníkům, lékařům, sestřám a ostatním pracovníkům děkuji za jejich neutuchající nasazení, spočívající v prodloužení operačních programů, zavedení sobotních směn vyšetření CT a MR a nově zavedení endoskopických vyšetření ve víkendových dnech.

Zásluhou tohoto obětavého postoje se čekací doby daří zkracovat. Pokračují práce v přípravě výstavby pavilonu chirurgických oborů i přes obtížné finanční podmínky tohoto projektu. Zároveň nadále probíhají práce na projektu dostavby onkologického pavilonu, pavilonu dialýzy a plicní kliniky a přestavby pavilonu laboratorních oborů.

Mimo tyto velké investice finišují práce na výstavbě stacionáře na infekční klinice a vybudování druhého robotického pracoviště.

Novým, ale naprosto zásadním krokem je projekt výstavby dvou parkovacích domů, severní (v místě současného provizorního parkoviště) a jižní lokalita (u stávajícího nákladového vjezdu, což bude naproti budoucímu pavilonu chirurgie), s významnou pomocí Královéhradeckého kraje, Města Hradec Králové a okolních obcí. Pokud by se tento projekt zdařil, byla by problematika parkování uvnitř i vně areálu vyřešena.

Budu velmi rád, když se mnou budete všichni spolupracovat a podílet se na rozvoji nemocnice a vzestupu zdravotní péče zde poskytované.

Aleš Herman

Den otevřených dveří na Klinice anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny (KARIM) FN HK

Unikátní šanci prohlédnout si prostory lůžkového oddělení Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny (KARIM) Fakultní nemocnice Hradec Králové ve čtvrtek 16. března 2023 využila téměř tisícovka zájemců. Na místo dorazili skupiny studentů i zájemci z řad veřejnosti, kteří si kromě prohlídky prostor mohli vyzkoušet kardiopulmonální resuscitaci.

„Lůžkové oddělení naší kliniky poskytuje na 12 lůžkách vysoce specializovanou péči pacientům ve velmi vážném stavu se selhávajícími životními funkcemi. Jsme rádi, že jsme se po pauze způsobené pandemií COVID-19 mohli vrátit k pořádání Dne otevřených dveří a představit lidem naše pracoviště,“ uvedl přednosta klinika doc. MUDr. Pavel Dostál, Ph.D., MBA.

Personál oddělení pro návštěvníky připravil ukázky některých modelových situací, k vidění byla například simulace péče o malé dítě či pacienta, který potřeboval podporu umělé plicní ventilace či mimotělního oběhu. *„Dnes jsem byla poprvé na KARIM, fascinující a personál – sestřičky úžasné, komunikativní, vysvětlující a empatické – smekám před jejich náročnou prací, kterou dělají s pokorou a radostí. Děkuji za příjemný čas a přínosné informace,“* napsala jedna z návštěvnic akce na facebookový profil nemocnice. -js-

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, jedním z hlavních úkolů, který nyní naše fakulta řeší, je reorganizace doktorského studia.

Doktorské studijní programy, vedle magisterských a bakalářských programů, patří k základním studijním pilířům vysokého školství, generujícím budoucí vědecké pracovníky. Toto navazující postgraduální studium ve standardní délce 4 let je, po splnění vědeckých a publikačních podmínek a celé řady průběžných studijních povinností, zakončeno státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertační práce.

Po úspěšném zakončení studia je absolventovi udělen titul „doktor“, ve zkratce Ph.D. psané za jménem. Název vychází z mezinárodně uznávaných akademicko-vědecký standardů a je nejvyšším titulem, kterého je možné dosáhnout studiem. Získání tohoto vědeckého titulu je také jedním z požadavků k případnému zahájení habilitačního řízení.

Ph.D. je zkratka původně vycházející z latinského philosophiae doctor, která není vázána na dnešní vědecký obor filozofie, ale je používána v širším slova smyslu v souladu s původním řeckým významem philosophiae, znamenajícím „láska k moudrosti“.

Na Lékařské fakultě v Hradci Králové bylo postgraduální studium zahájeno v akademickém roce 1992/93 s odkazem na Zákon o vysokých školách z roku 1990, který stanovil studijní podmínky a povinnosti a následně zrušil systém udělování titulů CSc. Do současné doby absolvovalo a titul Ph.D. získalo kolem 500 studentek a studentů.

K doktorskému studiu na naší fakultě mohou nastoupit nejen lékaři, absolventi magisterského studia medicíny, ale i příbuzných přírodovědných oborů v celkem 22 programech, a to jak v základních, teoretických, tak i preklinických a klinických. Takto široké spektrum lékařských a biomedicínských specializací nabízí ke studiu a výzkumu výborné podmínky.

Po institucionálním hodnocení Univerzity Karlovy mezinárodní komisí v minulých letech však její vedení nařídilo snížení počtu studijních oborů a oborových rad a hlubší spolupráci mezi fakultami. Tento pokyn byl pro naši fakultu ještě akcentován zkrácením doby akreditace na pouhých 5 let oproti obvyklým deseti, konkrétně do roku 2024.

Proto jsme byli nuceni přistoupit k reorganizaci celého dosavadního systému. Po analýze současného stavu a sérii jednání s vedením univerzity i uvnitř naší fakulty, jsme nakonec předložili Radě pro vnitřní hodnocení Univerzity Karlovy ke schválení komplexní návrh restrukturalizace celého doktorského studia, který by splňoval požadovaná kritéria k udělení nové akreditace. Tento proces, bude-li schválen, plánujeme realizovat v několika etapách. Žádost o novou akreditaci budou předkládat letos jen některé ze stávajících oborových rad, a to ty, které již nyní splňují kritéria stanovená vedením univerzity. Příkladem mohou být Oborové rady Chirurgie nebo Vnitřních nemocí, ve kterých jsou soustředěny téměř všechny operační, resp. interní obory a univerzitní požadavek integrace je tak již splněn. Některé oborové rady se spojí ve větší celky a budou tak nabízet budoucím studentům mnohem širší studijní a výzkumné spektrum. Takto budou integrovat například oborové rady základních, teoretických oborů do nové Oborové rady Morfologické a funkční vědy.

Dalším navrhovaným postupem je pak prohloubení spolupráce s hradeckou Farmaceutickou fakultou ke vzniku společných oborových rad a studijních programů. Z nich mohou pro příklad jmenovat připravované obory Farmakologie a toxikologie nebo Lékařská a farmaceutická mikrobiologie. Výše zmiňované oborové rady ale nejprve zažádají o roční prodloužení současné akreditace a následně v dalším roce, po komplexní přípravě jednotlivých nových studijních programů a podmínek studia, zažádají o novou akreditaci.

Tato vynucená reorganizace celého dosavadního systému doktorských studijních programů je pochopitelně velmi náročná. Od základu měnit systém budovaný 30 let, se všemi zaběhnutými pravidly a respektovanými postupy, není vůbec jednoduché. Je to úkol vyžadující spolupráci všech pracovišť, a především maximální zapojení Studijního oddělení, bez kterého si celou administraci nedovedu vůbec představit. Věřím však, že přes všechny těžkosti s tím spojené nakonec bude restrukturalizace přínosem, přispěje k zahájení nové etapy doktorských studijních programů na Lékařské fakultě v Hradci Králové a přivede do našich řad další postgraduální studenty, nové perspektivní vědce, nové kolegy.

Jiří Mandák

Snídaně s rektorkou UK

Ve čtvrtek 9. března 2023 jsme měli tu čest přivítat na naší Lékařské fakultě v Hradci Králové rektorku Univerzity Karlovy, profesorku Milenu Králíčkovou. Paní rektorka přijela na akci Snídaně s rektorkou, kde se s ní studenti a zaměstnanci fakulty měli možnost potkat a neformálně při snídani probrat různá témata, vize, problémy a plány.

Hned prvním tématem, které se při snídani otevřelo, byly koleje. Otázky padaly na jejich celkový stav, plány na opravu, ceny kolejí a jaké jsou vyhlídky do budoucna. Bavili jsme se i o novém kampusu, o Univerzitě Karlově jako značce, o propagaci pro uchazeče nebo i o jídle v menze. Asi největším tématem naší ranní diskuse byla spolupráce mezi fakultami, vize do budoucna, jak by taková spolupráce mohla vypadat. Na závěr nechyběl dotaz na paní rektorku, co ona sama za sebe vidí na naší fakultě jako přednost a jak ji můžeme využít v rámci univerzity i navenek.

Celá snídaně se nesla v příjemném přátelském duchu a musíme říct, že jedna hodina s paní rektorkou nám opravdu rychle utekla. Opravdu moc děkujeme za zájem a těšíme se na další společné setkání.

*Irena Coufalová a Kateřina Libusová
studentky Všeobecného lékařství LF HK*

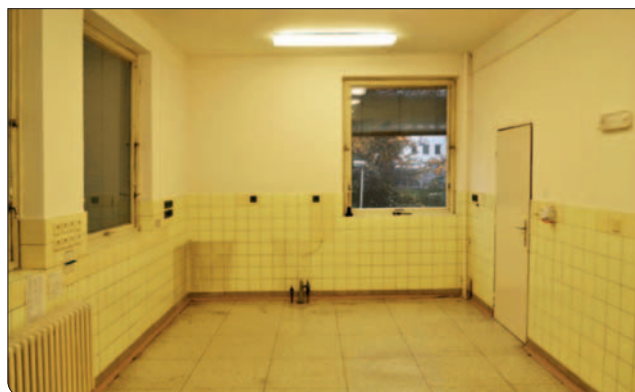
Centrum biomedicínského výzkumu FN HK

Workshop CBV na Malé Úpě

Centrum biomedicínského výzkumu (CBV) vzniklo v roce 2011 a od února 2012 dostalo k využívání prostory v přízemí Neurochirurgické kliniky. Za otce této myšlenky může být považován prof. Kamil Kuča, který se souhlasem tehdejšího ředitele, prof. Prymuly, toto centrum začal budovat za účelem podpory vědy a výzkumu ve Fakultní nemocnici. Za 11 let své existence se CBV vyvinulo v přední čistě vě-

decké pracoviště FN HK, které spolupracuje na řadě výzkumných témat jak v oblasti základního a předaplikačního výzkumu, tak ve spolupráci s klinickými pracovišti FN HK na výzkumu aplikovaném „Ty začátky ve FN HK nebyly vůbec jednoduché, neměli jsme žádné granty, nosná klinická témata, neznali jsme FN HK a ona vůbec neznala nás. Za pochodu jsme budovali infrastrukturu, pronikali do cho-

Proteomická laboratoř na historickém snímku (2011) a současnost (2023)

du velké nemocnice, zkoušeli štěstí v grantových soutěžích a zároveň se snažili dělat dobrou vědu a navazovat se postupně na kliniky," vzpomíná na začátky současné vedoucí doc. Ondřej Soukup, který v roce 2011 nastupoval na CBV v pozici postdoka. „Nyní máme zhruba 15 externích grantů, které pokrývají náklady na chod CBV z 80–90%, takže jsme pro FN HK jen minimální finanční zátěží a zároveň jsme schopni co do kvantity produkovat zhruba 50 impaktovaných vědeckých publikací ročně a co do kvality, tvoříme asi třetinu produkce celé FN HK, pokud se bavíme o těch nejkvalitnějších pracích," dodává Soukup.

Tematicky se CBV zabývá několika oblastmi, dají se rozdělit do dvou základních pilířů, kterými jsou vlastní výzkum v podobě vývoje nových léčiv a kolaborativní výzkum ve spolupráci s klinikami. V prvním pilíři se objevují témata jako jsou léčiva proti rakovině, Alzheimerově chorobě, ale i např. vývoj nových dezinfekčních prostředků. „Snažíme se využít toho, že máme díky velké nemocnici přístup ke klinickým vzorkům, a tak třeba některé naše látky můžeme zkoušet přímo na patientských vzorcích či tkáních jako např. v případě nádorů mozku," přibližuje Soukup. Druhý pilíř, spolupráce s klinikami, je pojat spíše jako servisní. „Beru to jako sěžejní důvod, proč bylo CBV zřízeno. Lékaři jsou vytíženi svou klinickou praxí, ale pokud mají nějaký nápad a chtějí po nás provést nějakou analýzu, tak máme dveře otevřené všem. Jedinou podmínkou je, aby spolupráce byla oboustranná. Tím myslím, třeba to, že nejsme většinou schopni naměřená data sami interpretovat v kontextu daného klinického nálezu a zde zase přichází role lékaře a té jeho myšlenky. Naše kapacity jsou také limitované, řekněme, že jeden člověk zvládne jedno, maximálně dvě různá klinická témata a pokud cílíme na kvalitu, tak si musíme vybírat taková témata, která jsou nejlépe rozpracovaná a je k nim představena nějaká konkrétní hypotéza," vysvětluje Soukup. Z dlouhodobě řešených otázek lze zmínit oblast

předčasných porodů s porodnicko-gynekologickou klinikou a prof. Kacarovským, mnohočetného myelomu s IV. interní hematologickou klinikou či problematika glioblastomu s neurochirurgickou klinikou a Fingerlandovým ústavem patologie. „Rozjíždíme také nějaké nové výzkumné směry jako třeba problematiku automatického vyhodnocování videa ve spolupráci s II. Interní gastroenterologickou klinikou a Univerzitou Hradec Králové či automatického hodnocení MRI snímků s Radiologickou klinikou. Dlouho-

Centrum ročně produkuje zhruba 50 impaktovaných vědeckých publikací

době spolupracujeme s Neurologickou klinikou či nově třeba s Plicní klinikou a přednostou Koblížkem," doplňuje Soukup.

„FN HK má pro profesionální výzkumníky obrovský potenciál a my se snažíme naplno ho využít. Naším cílem je dělat dobrou vědu, být finančně co nejvíce soběstační a čím dál více se věnovat právě klinickému výzkumu resp. spolupráci s klinikami i třeba v základním výzkumu, protože možnost pracovat právě na rozhraní základního výzkumu a klinické praxe má velkou přidanou hodnotu. Pokud se podaří uskutečnit vize s přestěhováním do větších prostor, rád bych, abychom byli ještě více servisním pracovištěm a ještě více rozšířili portfolio nabízených expertíz, zejména v tzv. omics vědách. Nic z toho by ale nešlo bez entusiasmů, talentů a pracovitosti mých kolegů z CBV a proto jim, ale i dalším pracovníkům FN HK, kteří s námi ať už vědecky spolupracují nebo jen pomáhají řešit naše každodenní starosti, patří obrovský dík," uzavírá Soukup. *-red-*

Jmenovací řízení

Dne 19. prosince 2022 ve Velké aule Karolína předal ministr školství, mládeže a tělovýchovy Vladimír Balaš dekrety novým profesorem a profesorkám vysokých škol. Celkem dvacet tři nově jmenovaných profesorů bylo z Univerzity Karlovy a mezi nimi také profesorka z Lékařské fakulty v Hradci Králové.

Prof. MUDr. Romana Kobeřová Ivančáková, CSc., jmenována profesorkou pro obor stomatologie. Vede dětské oddělení Stomatologické kliniky Lékařské fakulty UK a Fakultní nemocnice v Hradci Králové. Zde je také zástupkyní přednosty kliniky pro vzdělávání a vědeckovýzkumnou činnost.

Paní profesorce blahopřejeme.

Jak si ekonomicky vedla naše FN HK v roce 2022?

Jsem ráda, že na tuto otázku můžu jako ekonom nemocnice odpovědět: standardně výborně. Na dosaženém výsledku se podílíme všichni. Máme dlouhodobě nastavená vnitřní ekonomická pravidla, kterým společně rozumíme. Držíme si skvělé vztahy s našimi plátcí, zdravotními pojišťovnami. Kredit u nich si držíme politikou dlouhodobé udržitelnosti a trvalé solidnosti. Je důležité zdůraznit aktivní podíl naší nemocnice při tvorbě úhradových parametrů na republikové úrovni. Vážím si i vyvážených vztahů s našimi (již třemi) odborovými organizacemi, kdy se daří dosahovat velice rozumné mzdové dohody.

První třetina loňského roku byla poznamenána covidem, který významně zasáhl i do předcházejících dvou let. Naštěstí se povedlo nastavit na úrovni MZ ČR i pojištění takovou výši kompenzací, která plně zasaturovala produkční a nákladové propady. Stojí za to připomenout, že ekonomika nemocnice je významně ovlivněna časovou prodlevou v uzavření tzv. finančních vypořádání se ZP. V některých případech je na straně ZP skluz několik let.

Výsledek nemocnice za loňský rok dosáhl výše +697,5 mil. Kč před zdaněním. Po zdanění 547,7 mil. Kč. Obrat nemocnice vyšplhal na 9,4 mld. Kč. Jednou z nejvíce rostoucích nákladových položek jsou léky vázané na centra, které tvoří ze spotřeby všech léčiv nemocnice (vč. receptů) již neuvěřitelné 2/3.

Počet zaměstnanců nemocnice rok od roku stoupá především ve všech zdravotnických kategoriích. Držíme si postavení velice solidního zaměstnavatele.

Vlivem covid jsme proti poslednímu necovidovému (současné i referenčnímu) roku 2019 klesli v počtu hospitalizovaných pacientů o 4 %, povedlo se však téměř zajistit rozsah operativy. Počet ambulantních vyšetření narostl o necelé procento.

Nemocnice se neobejde bez moderního klinického informačního systému. Jsem ráda, že se v loňském roce povedlo připravit implementaci systému od firmy Medicalc, který ve 3 etapách naběhne v letošním roce.

V oblasti stavebních investic je hlavním projektem Modernizace chirurgických oborů. Práce na realizační projektové dokumentaci jsou ve spolupráci s dotčenými pracovišti intenzivní. Díky výbornému hospodářskému výsledku zajistíme významně vyšší spoluúčast, která vznikla vlivem obecných ekonomických podmínek.

Přístrojové investice byly a jsou pořizovány díky evropským zdrojům (REACT) v mimořádném rozsahu.

Závěrem: loňský rok můžeme po ekonomické stránce hodnotit velice úspěšně. Předpoklady zvládnout podobně i letošek jsou velké. Díky všem za spolupráci.

*Ing. Jitka Šmehlíková
Ekonomická náměstkyně FN HK*

FN HK obsadila 4. místo v kategorii Studie TOP Zaměstnavatelé 2023

Fakultní nemocnice Hradec Králové získala čtvrté místo v oborové kategorii Farmacie a zdravotnictví Studie Top Zaměstnavatelé 2023, ve které na základě online dotazníků studenti vybírají nejlepší zaměstnavatele. Oproti minulému ročníku se FN HK posunula o tři příčky ze sedmého místa v kategorii.

„Hodnocení studentů jako jednoho z nejlepších zaměstnavatelů v tomto oboru je pro nás mimořádně důležité a věříme, že část z nich bude chtít ve FN HK začít pracovat. Máme zájem především o absolventy, kteří mají zájem se

ve svém oboru dále rozvíjet,“ uvedl ředitel FN HK MUDr. Aleš Herman, Ph.D.

Studie Top Zaměstnavatelé je projektem Asociace studentů a absolventů, který probíhá mezi studenty českých vysokých škol. Je realizován ve spolupráci s prestižní výzkumnou agenturou GFK, univerzitami, studentskými organizacemi a firemními partnery. Cílem studie je poskytnout jedinečné údaje celému studentskému vysokoškolskému světu, kdo jsou TOP Zaměstnavatelé a kde by se budoucí absolventi měli ucházet o práci.

Akademický senát LF HK má nového předsedu

Členové Akademického senátu Lékařské fakulty v Hradci Králové na letošním prvním zasedání opět volili nové předsednictvo a ke změně tentokrát došlo i na pozici předsedy. Novým předsedou senátu je doc. MUDr. Jakub Radocha, Ph.D. Pan docent je absolventem LF HK, v roce 2005 absolvoval v magisterském

programu Všeobecné lékařství a v roce 2012 získal titul Ph.D. v oboru vnitřní nemoci. V roce 2019 byl habilitován ve stejném oboru. V současné době působí na IV. interní hematologické klinice Fakultní nemocnice Hradec Králové, kde zastává funkci vedoucího skupiny mnohočetného myelomu. Mezi jeho hlavní výzkumné zájmy patří reziduální choroba u mnohočetného myelomu, proteomika u myelomu a podpůrná léčba u nádorových onemocnění. Je autorem a spoluautorem více než 70 recenzovaných publikací. Je členem výboru young board European Myeloma Network, členem výboru České Myelomové Skupiny a členem International Myeloma Society a American Society of Hematology. V současnosti se věnuje péči o pacienty, vědě a výzkumu i výuce studentů v českých i anglických studijních programech. Členem AS LF HK je od roku 2022. Předsedou Akademického senátu byl zvolen na zasedání dne 6. 2. 2023 a v pondělí 6. 3. 2023 se poprvé ujal vedení zasedání AS a představil svou vizi pro jeho další fungování. Jakou roli mají senát a jeho předsednictvo a jakými tématy by se měli zabývat i další plány pro nadcházející období jsme podrobněji probrali v následujícím rozhovoru.

■ Jakou roli má podle Vás akademický senát, jeho předseda a předsednictvo?

Senát má obecně ze zákona funkci iniciační a kontrolní. To znamená, že schvaluje v rámci svých kompetencí to, co předkládá vedení školy, což je vyjmenované ve vysokoškolském zákoně. Především se to týká ekonomiky školy, schvalování výroční zprávy, schvalování přijímacího řízení. To jsou běžné agendy, které jsou senátu dány v plén. Důležité je také to, že akademický senát volí děkana, což je jeho zásadní funkce a díky ní má možnost ovlivnit směřování školy na další roky. Mimo tyto zákonem dané funkce má senát také možnost se vyjádřit, nikoliv schválit, ale vyjádřit se k věcem, které se projednávají na půdě fakulty. Náš senát v tomto fungoval vždy velice dobře, protože témat, ke kterým jsme se vyjadřovali byla široká paleta. Úkolem předsedy senátu je vytvořit program jednání a prodiskutovat s předsednictvem, co se bude projednávat. Podněty ke zpracování mohou přicházet od členů akademického senátu a vedení fakulty, to zname-

ná návrhy toho, co vedení potřebuje od senátu schválit nebo projednat. A současně může také projednávat záležitosti členů akademické obce, což u nás není příliš obvyklé, těchto podnětů nepřichází mnoho.

■ Já z pohledu vedoucí oddělení vnímám, že jsme vyzýváni k přípravě a předkládání podkladů pro akademický senát, to znamená, že se k vám dostávají podněty i od tzv. středního managementu, ale v životě by mě asi nenapadlo poslat podnět jako já Pavla Sedlářová, jedna osoba, která by chtěla vyřešit nějakou konkrétní věc, která ji trápí.

Můžete to ale udělat. Dokonce i v jednacím řádu je odstavec o tom, jak se řeší záležitosti členů akademické obce. Médii v poslední době proběhla řada kauz, kde je patrné, čím vším se senáty na jednotlivých školách zabývají. Stojí za to, aby si jednací řád každý přečetl, aby věděl, jak senát funguje. Senát může být v některých ohledech v různé míře aktivní či pasivní, ale za mě by mělo jít především o velmi konstruktivní prostředí, které bude pomáhat, aby škola fungovala tak, jak má. Takže i jako Pavla Sedlářová můžete přijít s námětem a podat si návrh, co chcete projednat v akademickém senátu.

■ Doufejme, že náš rozhovor pomůže s tím, aby více lidí vnímalo, jaká je role akademického senátu a jak funguje a jak s ním pracovat. Ať už z tohoto pohledu jednotlivého člena akademické obce, který má podněty k řešení, ale také z pohledu někoho, kdo by se chtěl stát jeho součástí. V minulosti byl trochu problém, že zájemců o členství v senátu a o aktivní zapojení do diskuse a rozhodovacího procesu, bylo málo. Ať už z řad akademiků nebo studentů. Co vedlo Vás k tomu, angažovat se v senátu?

Předně je to tak, že volby do akademického senátu jsou svobodné a tajné. Aby se mohl někdo do senátu dostat, musí dostat od akademiků, respektive studentů potřebné množství hlasů. Asi to vyplývá ze situace a z práce, kterou člověk pro fakultu odvádí, a z toho, že okolo sebe má kolegy, kteří ho podporují a hlasy mu dají.

■ Z mého pohledu jsou dva způsoby. Buď se chcete stát členem senátu a podílet se na jeho fungování a kolegům a kolegyním svěříte svůj záměr a požádáte je o podporu. Nebo si kolegově řeknou „ten by se na to hodil, navrhneme ho a zvolíme“. Je to tak?

Ano (*směje se*). Často to chodí tím druhým způsobem, který jste naznačila. Ale když už jsem k nějaké práci vybrán, tak ji budu dělat svědomitě a tak, jak si myslím, že by to mělo být správně. Členové senátu mi svým hlasem vyjádřili podporu, nevedl jsem žádnou kampaň, nějak to vyplynulo ze situace, a já před tím nebudu uhýbat a budu to dělat tak, jak mi velí nejlepší svědomí.

■ Vy jste už na dnešním prvním zasedání naznačil, jakým směrem byste se chtěl vydat. Zefektivnění zasedání

a jednání, elektronické hlasování a vytvoření pracovních skupin pro ty nejdůležitější oblasti. Máte už konkrétní témata, která byste chtěl otevřít a více se jim věnovat?

Určitě ano. Těch témat, která rezonují naší fakultou, je celá řada. Za poslední měsíc jsem dostal spoustu podnětů od členů akademické obce, s řadou různých témat, která jsou velice důležitá. Fakulta má v podstatě dva základní pilíře, kterými je výuka studentů a věda a vědecký výkon fakulty. Pilíř vědy nám poslední dobou dost stagnuje a potřebuje vzpruhu, abychom se vědě více věnovali a zlepšila se její kvalita. Současné vedení fakulty už pro to dělá hodně. Dále zapojení mladých vědců a postgraduálních studentů. Senát se tímto zabýval už v loňském roce. Já sám jsem byl členem už tehdejší neformální skupiny, kde se nám podařilo několik návrhů pro zlepšení situace předložit a některé se implementovaly. V čem si naopak myslím, že jsme relativně dobří, je výuka. Domnívám se, že učíme dobře a výuka u nás vůbec není špatná. Ale přesto si myslím, že reforma kurikula je nezbytná pro další konkurenceschopnost fakulty. Jsou tu věci, které se řešily, už když já jsem studoval a je potřeba je posunout dál. Tyto dvě věci jsou pro fakultu nejdůležitější, určují naši produktivitu, ať už na straně kvality absolventů nebo vědeckého výkonu, které jsou nezbytné pro přežití instituce jako celku.

■ **V obou oblastech jde o poměrně náročná témata, která vyžadují určité úsilí a aktivitu, aby se v nich člověk zorientoval a byl schopen se aktivně zapojit do diskuse a přicházet s návrhy řešení. Dříve bylo například vidět, že studentská část byla v tomto směru spíše pasivní a pro její členy bylo těžké udržet krok s vystalými tématy. To se v posledním roce výrazně zlepšilo a studenti jsou dnes již výrazně aktivnější, některá témata sami otevírají a aktivně diskutují. Pořád nám ale pokulhává zapojení reprezentantů studentů v anglických studijních programech. V akademickém senátu mají dva zástupce, bohužel často bojují s porozuměním probírané problematice,**

protože celé jednání je v češtině a zapojení do diskuse je pro ně problematické. Je pochopitelné, že pro ně může být velice náročné udržet krok s probíhajícím jednáním a současně mohou mít pocit, že jejich témata se neřeší. Jak to vnímáte Vy?

Jsem rád, že jste tohle téma otevřela. Zahraniční studenti samozřejmě tvoří velkou část naší akademické obce a určitě není možné to ignorovat. I jejich podněty a návrhy mohou být zpracovávány stejným způsobem, jako návrhy kohokoliv jiného. Určitě máme v plánu pravidelná setkání předsednictva, ve kterém jsou také dva zástupci studentů a já je vyzvu k tomu, aby byli pro své kolegy prostředníky bodem kontaktu.

■ **Já mám pocit, že jim v samotném základu chybí i tato informace. Na koho se obracet, jak a k čemu jim to je. Ale zapojení do jednání skupin, ještě před zasedáním senátu, by mohlo pro anglicky hovořící studenty celou věc zjednodušit a určitě se tak zvýší jejich informovanost o projednávaných problémech a jejich souvislostech. Takže v tomto bodě mluvíme ke všem studentům, abychom jim opět připomněli, že senát je pro ně důležitá platforma, kterou mají brát vážně a mají s ní pracovat.**

Ano, studenti mají v senátu třetinu hlasů, což je nezanedbatelná část. Je potřeba jim naslouchat a myslím, že se v posledním roce ukázalo, že jejich hlas je důležitý a hledat konsenzus se studentskou částí senátu. Od toho to je. Studenti jsou nedílnou součástí akademického prostředí. To je věc, která je jasná.

■ **Teď už je to i vidět v jednání senátu. Teď máme už i šikovné a aktivní senátory mezi studenty.**

Já jsem za to strašně rád a myslím, že bychom to mohli ještě vylepšit.

■ **Souhlasím, určitě je znát, že jsme více v kontaktu a existuje tu dialog mezi studenty, studentskými spolky a fakultou na různých úrovních.**

Asociace Studentů Medicíny je nyní hodně aktivní, to je dobře. Tak uvidíme, kolik dorazí lidí na ples ve čtvrtek.

■ **Já doufám, že hodně, už na něj čekáme dlouho. I mnozí prváci na něj čekali jako na takové uvedení do společenského akademického života a covid nám ho pořád hatil.**

To chápu. Myslím, že studenti zmínili, že se prodalo hodně lístků. Naše komunita se má scházet a když na sebe bude těsně navázaná a bude spolu umět dobře komunikovat, bude to dobře. To je věc, kterou je potřeba, abychom živil, abychom společně vytvořili školu, která bude otevřená různým názorům, kultivovaná a všichni studenti, zaměstnanci i vedení měli pocit, že to je naše fakulta. Nás všech.

■ **Jaké si to uděláme, takové to máme.**

Ano. Pokud budeme klást bariéry, k ničemu dobrému to nepovede.

■ **Nebo jenom pasivně přihlížet, jak se to odvíjí. Někdy je náročné se mobilizovat k akci a věnovat tomu čas a energii navíc, ale je třeba vidět jakýsi vyšší smysl.**

Ano, přesně tak. Je to náročné, ale má to smysl.

Moc děkuji za rozhovor a přeji mnoho úspěchů a přínosných debat nad zajímavými a důležitými tématy.

Ing. Pavla Sedlářová

Noví vedoucí pracovníci

MUDr. Jaroslav Thierry Kříž, Ph.D.

Zástupce přednosta Porodnické a gynekologické kliniky FN HK

Jaroslav Thierry Kříž se narodil v roce 1966, po absolvování studia na gymnáziu v Šumperku pokračoval ve studiu na Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, kde promoval v roce 1990. Po ukončení studia nastoupil jako sekundární lékař na gynekologicko porodnické oddělení nemocnice v Šumperku. V roce 1993 složil atestační zkoušku z gynekologie a porodnictví I. stupně a v roce 1998 získal atestaci z gynekologie a porodnictví II. stupně. V roce 2001 absolvoval stáž v Berlíně, Frauenklinik Neukölln. Od roku 2001 pracoval jako zástupce primáře a v letech 2002 až 2005 jako primář gynekologicko porodnického oddělení šumperské nemocnice. V roce 2005 se přestěhoval do Hradce Králové a nastoupil na Porodnicko gynekologickou kliniku Fakultní nemocnice, kde zastával postupně funkci vedoucího lékaře všech lůžkových oddělení a operačních sálů. Současně působil jako odborný asistent na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové a po určitou dobu jako zástupce přednosta pro výuku. V roce 2012 obhájil disertační práci na téma Vztah chlamydiové infekce k chronické pánevní bolesti. Ve své odborné činnosti se zabývá zejména operační a endoskopickou terapií v gynekologii.

MUDr. Pavel Kunc

Přednosta Neurologické kliniky FN HK

Narodil se v roce 1965 v Pardubicích. Po absolvování tamějšího gymnázia a maturitě v roce 1983 vystudoval v letech 1983 až 1989 Lékařskou fakultu Karlovy Univerzity v Hradci Králové. Po promoci pracoval na Neurologickém oddělení nemocnice Pardubice a od roku 1992 na Neurologické klinice FN Hradec Králové. V roce 1992 složil atestaci I. stupně a v roce 1996 atestaci II. stupně v oboru neurologie. Od devadesátých let se zabýval neurosonologií a myoskeletální medicínou. V roce 1995 absolvoval tříměsíční stáž na univerzitě v Yale, CT,

U.S.A. Od roku 1999 se systematicky věnuje elektromyografii. V roce 2003 úspěšně dokončil doktorské postgraduální studium na LF HK. Téma dizertační práce bylo „Myopatie a neuropatie kriticky nemocných“. V roce 2007 byl jmenován do funkce vedoucího lékaře elektrofyziologických laboratoří Neurologické kliniky. V současné době se zabývá rozvojem nových možností a trendů v léčbě botulotoxinem u pacientů s neurologickými onemocněními v rámci Centra pro léčbu spasticity a dystonií, které zde v roce 2010 založil a kde se pravidelně věnuje svým pacientům.

K jeho dlouhodobým zájmům patří též diagnostika a léčba extrapyramidových a neuromuskulárních onemocnění. V roce 2010 Neurologická klinika splnila podmínky pro získání statusu Neuromuskulárního centra I. typu, jehož je vedoucím lékařem. Díky rozvoji tohoto centra a zapojení nově i mladých lékařů se Neurologické klinice daří diagnostikovat i publikovat velmi zajímavé i vzácné případy v této oblasti neurologie. Jeho další snahou a cílem je zapojit všechny spolupracovníky kliniky při zavádění moderních diagnostických a terapeutických trendů v neurologii a vyčlenění léčby některých specifických onemocnění z běžného ambulantního provozu do specializovaných poraden. V konsensu s tímto trendem byla před několika lety založena poradna pro léčbu demencí. S ohledem na dlouhodobé zkušenosti i dobrou spolupráci s centry pro léčbu extrapyramidových onemocnění je jeho plánem po naplnění všech náročných podmínek výhledově umožnit vznik centra pro extrapyramidová onemocnění při zdejší Neurologické klinice. Vzhledem k výrazně se zvyšující odborné náročnosti provozu i kvantitě práce na klinice v posledních letech je velkou výzvou pro přednostu i celou kliniku v úzké spolupráci s vedením Fakultní nemocnice zajistit stabilizaci a zlepšení personální situace a v neposlední řadě též rozšíření prostorových dispozic kliniky (rozšíření provozu pro ambulance a poradny, navýšit 1 lůžko na JIP), které již kapacitně limitují některé úseky provozu Neurologické kliniky.

Je ženatý, manželka je dětská neuroložka, mají 2 syny. Starší syn je lékař-neurolog a mladší syn je fyzioterapeut se sportovním zaměřením. Oba aktuálně působí v Praze. Ve svém volném čase se rád věnuje vysokohorské turistice, lyžování, cykloturistice, cestování a kulturním aktivitám. Sen vrátit se opět ke sportovnímu zvláště bezmotorovému létání v aeroklubu je v současnosti pro jeho omezené časové možnosti nesplněným přáním.

Dny otevřených dveří na LF HK

V prosinci a v únoru proběhly na Lékařské fakultě v Hradci Králové dny otevřených dveří pro uchazeče o studium, a to jak prezenční formou, tak i formou online vysílání.

V sobotu 3. prosince proběhl den otevřených dveří pro uchazeče o studium programů v českém jazyce v budově teoretických ústavů na Šimkově, v budově kampusu Zborovská a také na Stomatologické klinice. Na akci dorazilo více než 500 účastníků.

Uchazeči se na přednáškách dozvěděli informace o studijních programech a přijímacím řízení a na vybraných pracovištích absolvovali interaktivní program, v němž si mohli sami některé činnosti vyzkoušet na simulátorech a dalších výukových pomůckách. V budově kampusu se mohli podívat do laboratoří a program si tam pro ně připravili i medicíci ze studentských spolků. Zájemcům o studium zubního lékařství se otevřela Stomatologická klinika, kde si mohli prohlédnout prostory a zeptat se na vše, co se zubním lékařstvím souvisí.

Fakulta si také připravila pro uchazeče den otevřených dveří online, a to formou živého vysílání s názvem Jak (je) na LF HK, které se uskutečnilo ve středu 1. února. Uchazeči se blíže seznámili se studijními programy, podmínkami přijímacího řízení a studentským životem v Hradci při sledování moderované diskuse se zástupci vedení i studenty fakulty, kteří odpovídali na dotazy diváků.

V pátek 10. února uzavřel sérii dnů otevřených dveří Open Day pro uchazeče o studium medicíny v anglickém jazyce. Program probíhal hybridní formou, úvodní přednášky se mohli uchazeči účastnit jak prezenčně v budově teoretických ústavů na Šimkově, tak i online sledováním přímého přenosu. Prezenčně přítomné uchazeče pak čekaly prohlídky vybraných pracovišť s interaktivním programem.

Velké poděkování patří všem spolupracovníkům, kteří se na organizování těchto akcí podíleli.

Mgr. et Mgr. Hana Živná

Týden mozku

Lékařská fakulta v Hradci Králové se i v letošním roce zapojila do festivalu Akademie věd ČR Týden mozku (13.–19. března 2023). Ve středu 15. března uspořádala ve velkém sále kina Bio Central a ve spolupráci s Fakultní nemocnicí HK a Farmaceutickou fakultou UK diskusi s odborníky na téma Jak na bolest. Pozvání jako hosté přijali za LF HK a FN HK pan docent Zbyšek Pavelek z Neurologické kliniky a pan doktor Karel Kulda z KARIM, za FaF UK pak pan profesor Přemysl Mladěnka z Katedry farmakologie a toxikologie.

Nová ombudsmanka FN HK

Novou ombudsmankou Fakultní nemocnice Hradec Králové je od 1. února 2023 šestatřicetiletá právnička Mgr. Daniela Mohylová, která se dosud ve spolupráci s ombudsmanem podílela na správě agendy stížností a podnětů. Ve funkci nahradila MUDr. Davida Tučka, který byl nemocničním ombudsmanem od ledna 2019 a rozhodl se v této pozici skončit. Jeho bohaté zkušenosti nemocnice nadále využije na pozici konzultanta ombudsmana.

Mgr. Mohylová, která má mj. zkušenosti s činností v sociální oblasti, vnímá roli nemocničního ombudsmana jako službu pro pacienty a jejich blízké, zdravotníky i ostatní zaměstnance FN HK. „Ráda bych tímto navázala na výbornou práci MUDr. Tučka a nadále vykonávala činnost ombudsmana jako službu, která napomáhá ke zlepšování kvality poskytované péče a komunikace. Dosavadní praxe nám ukazuje, že ve většině případů vyplývá podstata stížností z nedorozumění, které vzniklo při vzájemné komunikaci mezi pacientem a zaměstnanci FN HK,“ uvedla.

Biskup Královéhradecké diecéze ve FN HK

Biskup Královéhradecké diecéze Mons. Jan Vokál navštívil ve čtvrtek 9. února 2023 u příležitosti Dne nemocných areál Fakultní nemocnice Hradec Králové. Návštěvu nemocnice zahájil prohlídkou nové budovy Transfuzního oddělení FN HK, kde se seznámil s problematikou dárcovství krve a jejím zpracováním.

„Stalo se tradicí, že v tento termín navštěvují nemocnici a děkujeme Vám za tuto možnost i vzájemnou spolupráci,“ uvedl při návštěvě Mons. Vokál, kterého po nemocnici doprovázeli zástupci vedení nemocnice. Po prohlídce Transfuzního oddělení FN HK následovala mše svatá v Bašteckého pavilonu a následně setkání se

zaměstnanci FN HK věnované tématu sociálních služeb pro lidi bez domova v Hradci Králové.

Světový den nemocných se připomíná každoročně 11. února, což je současně svátek Panny Marie Lurdské. Tento den tak připomíná zjevení Panny Marie v Lurdech a také skutečnost, že mnozí lidé bojují s nemocí.

19. Mezinárodní konference studentů DSP

Sun Yan vítězka v kategorii Best Lecture in Clinical Research

19th International Medical Postgraduate Conference tentokrát pod titulem **FROM BENCH TO BEDSIDE IN PHD RESEARCH PROJECTS** byla uspořádána 24. a 25. listopadu 2022 tradičně ve Výukovém centru Lékařské fakulty UK ve Fakultní nemocnici Hradec Králové. Konala se pod záštitou rektorky Univerzity Karlovy a děkana naší fakulty. Zúčastnilo se jí 56 studentů DSP z 11 evropských zemí (ČR, Gruzie, Chorvatska, Nizozemí, Polska, Dánska, Švýcarska, Slovenska, Velká Británie, Maďarska a Švédsko). Studenti byli nominováni svými fakultami a po zaslání abstraktů plánovaných prezentací učinil organizační výbor rozhodnutí o jejich zařazení do programu konference. Čeští účastníci byli vysláni téměř všemi lékařskými fakultami. Prezentace byly rozděleny do dvou základních sekcí – přednášky a poster a v nich byly vyhlášeny soutěže o nejlepší přednášky v experimentálním a klinickém výzkumu, o cenu prezentujících účastníků za nejlepší přednášku a o nejlepší prezentaci posteru. Oficiálním jazykem konference byla angličtina. V organizačním výboru pracovali prof. Kaška jako předseda a jako členové prof. Řezáčová a doc. Radocha a administrátorky z řad zaměstnankyň grantového a zahraničního oddělení Mgr. Silbernaglová, Ing. Macourková, Sára Podhrázká a Ing. Sedlářová z Odd. propagace a zevních vztahů LF v Hradci Králové. V hodnotící komisi zasedli společně se členy organizačního výboru další akademici domácí lékařské fakulty: prof. Žák, prof. Kremláček, prof. Ryška,

doc. Tachecí, doc. Koberová Ivančaková a doc. Koblížek. Hlasování o nejlepší přednášce dle mínění prezentujících účastníků proběhlo elektronicky.

Konference byla uspořádána v inovované formě a účastníci aktivně vystupující měli všestranně zajištěný celý pobyt po stránce ubytování a stravování, nebyl vyžadován účastnický poplatek a pouze cestovní náklady byly hrazeny

Studenti z 11 zemí Evropy, 36 přednášek a 20 posterů

vysílajícími institucemi. To vše umožnilo aktivní účast podstatně vyššího počtu studentů z naší fakulty a zároveň otevřelo možnost vyššího počtu účastníků akce jako hostů včetně ostatních studentů a jejich školitelů, pro které byl také zajištěn catering i možnost společného setkávání ve společenských prostorech a při večerních programech konference. V auditoriu velké posluchárny se scházelo denně 70–90 posluchačů. V rámci vyzvaných přednášek vystoupili dva hosté: prof. Steven Olde Damink z Chirurgické kliniky Univerzity Maastricht s prezentací problematiky translačního výzkumu v chirurgických oborech a Mgr. Pavla Hubálková z RUK, která nabídla účastníkům konference téma o komunikaci vědy s odborníky

i laickou veřejností. Obě vystoupení měla vysokou úroveň a stala se jistě inspirací ve vědecké práci pro řadu studentů i školitelů. Především zájemci o odborné stáže v zahraničí ale i akademici mohli být inspirováni myšlenkami a doporučeními hostů, užitečnými jak pro nastupující generaci výzkumníků, tak i pro nás organizátory pro pořádání dalších vzdělávacích a odborných akcí na naší fakultě v budoucnosti.

V 36 přednáškách a komentářích u 20 posterů byly prezentovány výsledky výzkumného úsilí studentů DSP a jejich kolegů a školitelů především v oblastech chirurgie, gynekologie a porodnictví, ftizeologie, vnitřního lékařství, lékařské biochemie, imunologie a biologie, onkologie a dalších vědních oborů. Prezentace měly vesměs vysokou odbornou, grafickou i komunikační úroveň. Žádné vystoupení nebylo ošizeno o zajímavou diskusi prezentujících studentů jak s našimi, tak i se zahraničními kolegy a učiteli.

Odborná porota zhodnotila vystoupení přednášejících a prezentujících posterů a také prezentující účastníci konference zvolili nejlepší přednášku:

Best Lecture in Experimental Research

Vítovcová Barbora (LF v Hradci Králové): Microscopic evaluation of flubendazole effect on microtubule organization, distribution of posttranslational modifications and cell shrinkage in glioblastoma cells.

Best Lecture in Clinical Research

Sun Yan (LF Univerzity Maastricht): Tumor metabolic activity is associated with myosteatosi and reduced survival in patients with non-small cell lung cancer.

Best Poster

Vodárek Pavel (LF v Hradci Králové): Comprehensive assessment of immune functions in patients with chronic lymphocytic leukemia.

Speakers Award: Best Lecture

Azevedo Catarina (LF Univerzity v Kodani): Multi-parametric and accurate functional analysis of genetic sequence variants using crispr-select.

Závěrečný společný večer přinesl všem přítomným nejen příjemné setkání domácích i zahraničních účastníků při pestrém pohoštění ale i vystoupení zpěvačky Ivety Jonové, která v doprovodu reprodukované hudby mistrně zazpívala známé muzikálové a operní evergreeny. Konference byla realizována s finanční podporou grantových projektů SVV a Cooperatio Univerzity Karlovy a 4EU+ European University Alliance.

*prof. MUDr. RNDr. Milan Kaška, Ph.D.
předseda organizačního výboru konference*

Abstrakty prezentací na konferenci a další informace o ní obsahuje sborník zveřejněný na webu https://www.lfhk.cuni.cz/getattachment/Veda,-zahranici/Vedecka-setkani/Mezinarodni-konference-studentu-DSP/Archiv-mezinarodnich-konferenci-studentu-DSP/Abstracts_19th_IMPC_2022.pdf.aspx/?lang=cs-CZ

Archiv mezinárodních konferencí DSP

School of Medical Writing III.

Ve středu 25. ledna 2023 proběhl v budově Lékařské knihovny třetí ročník workshopu School of Medical Writing, který pořádala Lékařská fakulta v Hradci Králové ve spolupráci s Mayo Clinic a vydavatelstvím Elsevier.

Akce se zúčastnily více než čtyři desítky studentů doktorského studia a mladých vědců, kteří se během workshopu mimo jiné dozvěděli, jak správně napsat vědecký text nebo jak připravit a podat návrh grantu.

Workshop vedli významní hosté z Mayo Clinic, profesor Zelalem Temesgen, profesorka Andrea Cheville a profesor Jeffrey Basford. Své zkušenosti přijela účastníkům osobně předat také Elizabeth Wang ze zahraničního vydavatelství odborné a lékařské literatury Elsevier (na úvodním snímku).

XXVII. Vědecká konference LF HK a FN HK

Dne 8. února 2023 úspěšně proběhl již XXVII. ročník Vědecké konference Lékařské fakulty v Hradci Králové a Fakultní nemocnice Hradec Králové, jejímž hlavním smyslem je prezentace výsledků grantových projektů úspěšně ukončených v předcházejícím kalendářním roce, ale i přehlídka současného vědecko-výzkumného směřování akademických pracovišť a řešitelských týmů z obou pořádajících institucí. Dějištěm celodenní konference byla opět Velká posluchárna Edukačního centra Lékařské fakulty v Hradci Králové v areálu Fakultní nemocnice Hradec Králové. S ohledem na relativně stabilní epidemiologickou situaci mohla konference po dvou po sobě jdoucích „hybridních“ ročnících opět proběhnout výlučně v prezenčním módu.

Letošní ročník konference zaznamenal tři vítané inovace. První vylepšení spočívalo v zavedení elektronické registrace účastníků, která umožnila detailní přehled o celkovém počtu a spektru posluchačů (celkem bylo registrováno 99 účastníků, z toho 32 studentů doktorských studijních programů). Změn doznal i odborný program konference, který byl nově rozčleněn do čtyř kratších samostatných sekcí čítajících celkem 18 přednášek, přičemž všichni prezentující byli vyzváni k záměrné stylizaci svých vystoupení s cílem jejich co největší přístupnosti, atraktivnosti a srozumitelnosti pro všechny posluchače. V moderování konference se postupně vystřídal prof. MUDr. Petr Hejna, Ph.D., MBA (I. sekce, III. sekce v zastoupení prof. MUDr. RNDr. Milana Kašky, Ph.D.), Ing. Karel Antoš, Ph.D. (II. sekce), a prof. MUDr. Marian Kacerovský, Ph.D. (IV. sekce). Konečně poslední vítanou novinkou bylo zajištění profesionálního cateringu a obědového menu pro všechny registrované účastníky konference.

Slavnostní zahájení konference bylo ve společných rukou děkana Lékařské fakulty v Hradci Králové prof. MUDr. Jiřího Mandáka, Ph.D., a ředitele Fakultní nemocnice Hradec Králové MUDr. Aleše Hermana, Ph.D. Oba hlavní protagonisté přivítali úvodní promluvou všechny přednášející

a posluchače, apelovali na respektování existenčně nezbytných a citlivých vazeb obou institucí, poděkovali úspěšným řešitelům grantových projektů za vynikající vědecko-výzkumnou reprezentaci a povzbudili všechny přítomné k další tvůrčí a vědecké práci.

První sekci konference zahájil doc. MUDr. Filip Gabalec, Ph.D., z IV. hematologické kliniky LF HK a FN Hradec Králové se sdělením, v němž představil hlavní výstupy projektu s názvem *Biomarkery neuroendokrinních nádorů – výsledky našeho výzkumu* (poskytovatel AZV ČR; hlavní řešitel prof. MUDr. Aleš Ryška, Ph.D., Fingerlandův ústav patologie LF HK a FN Hradec Králové;). Přednášející v kontextu historicky známých osob-

ností s neuroendokrinním nádorovým onemocněním demonstroval základní klinické projevy těchto onemocnění a prezentoval výsledky studií zaměřených na imunohistochemickou detekci vybraných neuroendokrinních markerů.

V navazujícím sdělení PharmDr. Jan Marek, Ph.D., z Centra biomedicínského výzkumu FN Hradec Králové, vystoupil s prezentací *Vývoj dezinfekčních látek typu kvartérních amoniových solí* (poskytovatel AZV ČR), v níž shrnul výsledky projektu, představil chemickou identitu této skupiny dezinfekčních látek a přiblížil aplikační i klinické výhody této nové skupiny sloučenin s dezinfekčním potenciálem.

Ve třetím sdělení s názvem *Metody hodnocení eliminace uremických toxinů peritoneální dialýzou* (poskytovatel TA ČR Zéta) Ing. Adéla Tomášová z Ústavu klinické biochemie a diagnostiky LF HK a FN Hradec Králové představila klasifikaci uremických toxinů a současné možnosti jejich laboratorní detekce.

Poslední prezentací úvodní sekce s názvem *Příklady realizace PoC (Proof of Concept) projektů* (poskytovatel TA ČR Gama) uvedla Mgr. Lucie Bartošová, Ph.D., z Centra transferu biomedicínských technologií FN Hradec Králové. Obsahem jejího sdělení byl přehled celkem osmi realizovaných projektů s demonstrací jejich postupných fází od nápadu, návrhu, zhodnocení, realizace až po praktické otázky komercializace.

Druhou sekci konference zahájila MUDr. Lenka Kotingová, Ph.D., z Ústavu preventivního lékařství LF HK se sdělením, v němž posluchače seznámila s výstupy grantového projektu *In vitro kožní penetrace – optimalizace testovacích metod* (poskytovatel TA ČR; hlavní řešitel Ing. Petra Plodíková).

Navazující sdělení přednesla Mgr. Marie Vajrychová, Ph.D., z Centra biomedicínského výzkumu FN Hradec Králové, která představila výsledky projektu *Proteomická analýza 2D a 3D cerebrálních modelů glioblastoma multiforme* (poskytovatel GA ČR; hlavní řešitel MUDr. Zdeněk Hodný, CSC.).

Ve třetím sdělení druhé sekce Mgr. Martin Novák z Centra biomedicínského výzkumu FN Hradec Králové, představil projekt podpořený GA ČR (hlavní řešitel doc. PharmDr. Ondřej Soukup, Ph.D.) s názvem *Biotransformace takrinu způsobující jeho toxicitu a jak ji zabránit*.

Druhou sekci uzavřel Mgr. Rudolf Kupčík, Ph.D., z Centra biomedicínského výzkumu FN Hradec Králové s přednáškou *Kapalinová chromatografie jako potencionální nástroj pro diagnostiku a sledování aktivity mnohočetného myelomu* (poskytovatel IV FN HK; hlavní řešitel Mgr. Marie Vajrychová, Ph.D.).

Třetí sekci konference zahájil doc. PharmDr. Martin Štěrba, Ph.D., z Ústavu farmakologie LF HK, s prezentací výstupů projektu *INOMED* (společný projekt FaF HK, LF HK a FN Hradec Králové; poskytovatel MŠMT OP VVV) zaměřeného na vývoj nových protinádorových léčiv, prevenci poškození srdce a cév v souvislosti s chemoterapií a vývoj léčiv pro metabolická onemocnění jater spojená se steatózou a choleestárou.

S prezentací výsledků druhého prestižního projektu *NANOBIO* (společný projekt Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice, LF HK a FN Hradec Králové; poskytovatel MŠMT OP VVV) následně vystoupil prof. Ing. Zdeněk Fiala, CSc., z Ústavu preventivního lékařství LF HK. Cílem projektu bylo vytvoření společné platformy pro vývoj a charakterizaci nových nanomateriálů, jejich povrchovou modifikaci a biofunkcionalizaci a testování jejich vlivu na lidský organismus.

Třetí sekci posléze uzavíraly dvě prezentace s oftalmologickou tematikou. Nejprve prof. Ing. Jan Kremláček, Ph.D., z Ústavu lékařské biofyziky LFHK představil výstupy projektu *AZV* (spoluřešitel Oční klinika LF HK a FN Hradec Králové) *Zlepšení kvality života u pacientů se stabilní makulopatií prostřednictvím implantace intraokulární makulární čočky a modulací zrakové plasticity transkraniální elektrickou stimulací*. Následně vystoupil prof. MUDr. Miroslav Kuba, DSc., z Ústavu patologické fyziologie LF HK, který prezentoval výstupy projektu *AZV* *Ověření diagnostických možností nového mobilního přístroje k vyšetřování zrakových evokovaných potenciálů*, a to včetně praktické ukázky mobilního přístroje.

V závěrečné sekci nejprve vystoupil RNDr. Martin Uher, z Ústavu lékařské biochemie LF HK, s prezentací projektu *Význam aktivace konstitutivního androstanového receptoru a APM kinasy v modulaci estrogeny-indukované choleestázy* (poskytovatel GA UK).

Ve druhém sdělení poslední sekce MUDr. Tumisang Maseko z Ústavu fyziologie LFHK prezentoval další úspěšný projekt GA UK s názvem *In vitro modely steatózy hepatocytů a lipotoxicit ke studiu mitochondriálních změn u nealkoholového ztukovatění jater*.

Poslední přednášku konference uvedl doc. MUDr. Karel Ettler, CSc., z Kliniky nemocí kožních a pohlavních LF HK a FN Hradec Králové, který představil výstupy projektu TA ČR *R-DETI Zkvalitnění péče o děti s kožními problémy z pohledu etiky, sociální a zdravotní péče v době pandemických krizí*.

Vědeckou konferenci posléze slavnostně ukončil a závěrečné slovo pronesl děkan Lékařské fakulty v Hradci Králové prof. MUDr. Jiří Mandák, Ph.D., který vyzvedl vysokou úroveň všech přednášek, poděkoval zapojeným výzkumným týmům za jejich úsilí při řešení grantových projektů a popřál všem hodně energie, optimismu a zanícení pro další tvůrčí práci.

Příprava Vědecké konference a její administrativní zajištění spočívalo zejména na bedrech Grantového a zahraničního oddělení LF HK (Ing. Lucie Radoňová, Hana Horká, Ing. Eva Macourková), Oddělení propagace a vnějších vztahů (Ing. Pavla Sedlářová) a dále Úseku pro vědu, výzkum a výuku FN HK (Ing. Karel Antoš, Ph.D., Mgr. Dora Truncová). Fotodokumentace akce se zhostil MUDr. Vladimír Mašín, Ph.D., z Ústavu lékařské biofyziky LF HK a Marie Pěničková, studentka 2. ročníku LF HK. Technickou podporu pro přednášející zajistil Bc. Jiří Černohorský z Oddělení výpočetní techniky LF HK. Na tomto místě bych rád jménem obou institucí poděkoval všem výše uvedeným, poděkování nicméně náleží i všem dalším, kteří jakkoli přispěli k reprezentativnímu průběhu XXVII. Vědecké konference LF HK a FN Hradec Králové – všem přednášejícím, diskutujícím, posluchačům a obslužnému personálu Edukačního centra. Již nyní se těším na další ročník Vědecké konference LF HK a FN Hradec Králové a jsem přesvědčen, že se dočká ještě většího zájmu posluchačů, a to zejména z řad doktorandů a mladých vědeckých pracovníků, pro které může být cenným zdrojem inspirace pro přípravu vlastních vědeckých projektů, ale i hybným momentem pro jejich další akademický růst.

prof. MUDr. Petr Hejna, Ph.D., MBA
proděkan pro vědeckou činnost

Multioborová databáze obsahuje kolekci zakoupených eknih. Další knihy lze dokoupit na vyžádání (tzv. DDA – Demand Driven Acquisition).

1. Vyhledejte v databázi knihu, o kterou máte zájem.
2. Je-li kniha označena „Dostupné na vyžádání“, zvolte „Tuto knihu si můžete vyžádat u Vaší knihovny“.
3. Vyplňte a odešlete formulář se žádostí o nákup.
4. Knihovna požadavek posoudí a v případě nákupu dostanete email, že je kniha dostupná v plném textu

Vstup do databáze a další informace najdete na stránkách Lékařské knihovny: lfhk.cuni.cz – dále Lékařská knihovna.

Neurochirurgická klinika FN HK a její výzkumné projekty

Přednosta doc. MUDr. Tomáš Česák, Ph.D. při rozmluvě s pacientkou na ambulanci

Neurochirurgická klinika Fakultní nemocnice Hradec Králové patří mezi nejstarší a největší neurochirurgická pracoviště v České republice. V loňském roce si připomněla 70. výročí od svého založení, kdy v roce 1952 vznikla jako vůbec první samostatná neurochirurgická klinika v Československu. Prvním přednostou kliniky se stal její zakladatel prof. Rudolf Petr, který měl společně s prof. Kuncem z ÚVN Praha zásadní podíl na vzniku a rozvoji celého oboru neurochirurgie v našich zemích.

Neurochirurgická klinika FN v Hradci Králové se dnes prezentuje jako renomované pracoviště se 150 zaměstnanci – 20 lékaři a přibližně 80 zdravotními sestrami. V současné době projde ročně třemi ambulancemi přes 10 tisíc pacientů a provede se přes 2 tisíce operací v celkové anestezii. Neurochirurgická klinika zajišťuje léčbu široké škály chirurgicky léčitelných neurologických onemocnění mozku, míchy a periferních nervů, a to u nejenom u dospělých, ale i dětských pacientů. Svojí péčí pokrývá celý východočeský region, v rámci ÚPS (ústavní pohotovostní služby) zajišťuje péči i pro Pardubický kraj a Vysočinu. Hlavní náplní oboru neurochirurgie je terapie degenerativního onemocnění páteře, dále onemocnění onkologických, cévních a úrazových. Právě operativa degenerativního onemocnění páteře v po-

sledních letech stoupá. Je to způsobeno zejména dostupnější diagnostikou pomocí magnetické rezonance a rozvojem méně invazivních chirurgických přístupů k páteři. Ty jsou pacienty často upřednostňovány pro větší šetrnost operačního zákroku.

K současnému pojetí medicíny neodmyslitelně patří mezioborová spolupráce, která napomáhá řešit složitější případy. Neurochirurgická klinika tak spolupracuje v rámci Fakultní nemocnice se stomatochirurgií, otorinolaryngologií a s traumatologií při léčbě úrazů CNS. Při léčbě cévních onemocnění mozku nebo míchy je nezbytná kooperace s neuroradiologií a zcela nepostradatelná je i spolupráce s onkologií. Velká část mozkových nádorů je totiž díky své povaze léčena komplexně, tedy i pomocí onkologických metod jako je ozáření či chemoterapie.

Neurochirurgie dnes patří mezi obory, které jsou závislé na moderní technice. Kromě kvalitních zobrazovacích přístrojů, mikroskopů, endo – nebo exoskopů, lékaři používají sofistikované navigační přístroje sloužící k lepší orientaci a tím i k vyšší bezpečnosti operačních výkonů. Ta je zajišťována i elektrofyziologickým monitorováním pacientů v průběhu zákroku, aby nedošlo k novému neurologickému postižení pacienta. Moderními přístroji je vybaveno i 10 lůžek pooperační resuscitační péče na JIP Neurochirurgické kliniky. Náročné přístrojové vybavení tak dělá z neuro-

chirurgie jeden z finančně nejnákladnějších oborů vůbec. Ambulantní provoz probíhá na Neurochirurgické klinice ve třech specializovaných poradnách. Standardní lůžková kapacita je rozložena na tři oddělení, z nichž jedno funguje jako specializované oddělení pro páteční onemocnění. Dětské pacienty ošetřuje Neurochirurgická klinika ve spolupráci s JIP Dětské kliniky. Na svém standardním dětském oddělení disponují neurochirurgové 7 lůžky.

Neurochirurgie získala vybavení z projektu REACT-EU

V rámci dotačního evropského programu získala Neurochirurgická klinika FN HK v posledním roce moderní technologické vybavení za desítky milionů korun, které zlepší především provoz operačních sálů. Patří mezi ně moderní operační mikroskop, který doplňuje peroperační zobrazování o digitalizaci obrazu, navíc dokáže s použitím endoskopické mikrosondy přidat i pohled přímo z operačního pole. Další významnou akvizicí je 3D exoskop, který umožní kvalitnější zobrazení zvláště hlubších struktur při operacích mozku a páteře. Pro specializované spondylochirurgické výkony byla pořízena nová verze počítačové navigace s robotickým 3D peroperačním rentgenovým přístrojem Loop-X, které dohromady tvoří absolutní technologickou špičku pro dané operace. Tento systém zároveň umožní rozšířit spektrum především miniinvasivních operací na páteři. V rámci akvizic z REACT-EU je očekáván i nový peroperační ultrazvuk, který najde využití

především při operacích nádoru mozku. Neurochirurgická klinika FN HK tak v současné době disponuje technologickým vybavením srovnatelným s pracovišti špičkové evropské úrovně.

Kromě klinické práce se většina lékařů věnuje i výuce studentů Lékařské fakulty všeobecného i stomatologického směru. Součástí práce komplexního neurochirurga je nepochybně i vědecko-výzkumná činnost, která má povahu nejenom individuálních projektů, ale je i výrazem již zmiňované širší mezioborové spolupráce.

Na Neurochirurgické klinice bylo od roku 2015 do současnosti realizováno několik významných výzkumných projektů. Koncem roku 2022 byl ukončen pod vedením MUDr. Michaela Bartoše *Proof of Concept* projekt GAMA TAČR na vývoj realistického mozkového fantomu pro praktický nácvik ultrazvukem navigované operace mozku. Součástí projektu byl i návrh ochranného obalu a podstavce pro fantom, který by mohl být využit také pro případný nácvik kraniotomie. Během projektu byly navrhovány a průběžně testovány materiály a kombinace vhodných směsí, ty nejslibnější byly testovány z hlediska fyzikálních vlastností (reologie a akustické vlastnosti). Vyrobené vzorky potom byly zkoušeny pomocí dostupné kamerové stereoskopické navigace, která fúzuje obraz perioperačních snímků MR s peroperačním UZ přístrojem na sále Neurochirurgické kliniky. V současné době je technologie finalizována a odborníci z Centra transferu biomedicínských technologií bu-

Tabulka 1: přehled významných realizovaných projektů pod vedením nebo se spoluúčastí Neurochirurgické kliniky od roku 2015 do roku 2023

Poskytovatel	Název projektu (řešitel)
TAČR	Vývoj realistického mozkového fantomu pro trénink perioperačního navigovaného ultrazvuku v neurochirurgii (MUDr. Michael Bartoš)
IGS	Využití vybraných krevních markerů ischemie při monitoraci pacientů po subarachnoidálním krvácení (MUDr. Jaroslav Adamkov, Ph.D.)
IGS	Testování využití biokompatibilních polymerních nanovláknenných vrstev k rekonstrukci kranálních durálních defektů na zvířecím modelu (MUDr. Pavel Póczoš, Ph.D.)
IGS	Mitochondriální respirace a poměr hladin kynureninu/tryptofanu u pacientů s glioblastomem (MUDr. Petr Krůpa, Ph.D.)
IGS	Prospektivní studie hodnotící účinnost peroperačního navigovaného ultrazvuku v detekci tumoru a predikci pooperačních reziduí intrinsických tumorů mozku (MUDr. Michael Bartoš)
IGS	Využití telemetrické předkomory v managementu pacientů s normotenzním hydrocefalem (MUDr. Miroslav Cihlo)
IGS	Využití nositelné elektroniky v monitorování QoL pacientů s onemocněním páteře (Prim. MUDr. Tomáš Hosszú)
IGS Excellence	Využití LC-MS jako univerzálního nástroje pro mapování mechanismů rezistence hematologických (likvidních) malignit a solidních nádorů (MUDr. Petr Krůpa, Ph.D.)
AZV	Monitorace biomarkerů séra u pacientů s akutním poraněním míchy MUDr. (Jaroslav Adamkov, Ph.D.)
AZV	Glioblastomové exosomy obsahující galektiny: biomarkery a terapeutický cíl pro nové glyko-konjugáty (MUDr. Petr Krůpa, Ph.D.)
GAUK	Efekt využití nanomateriálů v prevenci formování epidurální jizvy po provedení laminektomie. Experimentální studie na králících (MUDr. Pavel Trávníček)

MUDr. Martin Kanta operuje recidivující meningeom malého křídla kosti klínové

dou spolu s autorem projektu hledat vhodnou formu komercializace.

Mezi další projekty, které byly realizované Neurochirurgickou klinikou FN HK v rámci interní grantové soutěže (IGS), patří například využití vybraných krevních markerů ischemie při monitoraci pacientů po subarachnoidálním krvácení nebo testování využití biokompatibilních polymerních nanovláknových vrstev k rekonstrukci kranálních durálních defektů na zvířecím modelu. Dále byly zkoumány metabolity mozkové tkáně po subarachnoidálním krvácení či využívání telemetrické předkomory u pacientů s normotenzním hydrocefalem. Velkou oblastí výzkumu je neuroonkologie, především onemocnění glioblastomem, který patří mezi nejzlobnější lidské nádory. Neurochirurgická klinika se v této oblasti podílí na významném interním grantu Excelence a grantu Agentury zdravotnického výzkumu ČR (AZV) (viz. tabulka 1).

doc. MUDr. Tomáš Česák, Ph.D. **Přednosta Neurochirurgické kliniky FN HK**

Doc. MUDr. Tomáš Česák, Ph.D. začínal svou lékařskou kariéru jako neurolog, kde se specializoval na hemodynamické zobrazení změn cévního řečiště pomocí transkraniálního ultrazvuku. V roce 1993 absolvoval atestaci v oboru neurologie I. stupně. O rok později, v roce 1994, přesedlal z neurologie na blízký chirurgický obor, neurochirurgii. Po atestaci z všeobecné chirurgie úspěšně absolvoval v roce 2001 i atestaci z neurochirurgie. V roce 2009 obhájil svoji disertační práci na téma Biologické vlastnosti afunkčních adenomů hypofýzy. Habilitační práce byla tematicky věnována také pituitární neurochirurgii. Po její obhajobě mu byl v květnu 2019 udělen akademický titul docent. Přednostou Neurochirurgické kliniky byl doc. Česák jmenován v říjnu 2019. Společně s kolegy má na starosti kromě klinické praxe i výuku mediků, na kterou ze své pozice garantu dohlíží. Jeho odbornou subspecializací, kterou dokumento-

val v průběhu své kariéry četnými přednáškami i publikacemi, jsou operace nádorových onemocnění podvěsku mozkového, baze lební, míchy a operace cévních patologií. V posledních letech se podílel jako spoluřešitel na AZV grantu Internexin-alfa v agresivních /rychle a pomalu rostoucích klinicky afunkčních adenomech hypofýzy. Kromě České neurochirurgické společnosti je členem i České spondylochirurgické společnosti, České onkologické společnosti, Sekce akutní rehabilitace v rámci ČNCHS a členem mezinárodní evropské organizace EANS. Do výboru ČNCHS byl zvolen v roce 2010, kde pracuje doposud na pozici webmastera společnosti.

MUDr. Tomáš Hosszú, Ph.D. **Primář LPP Neurochirurgické kliniky FN HK**

MUDr. Tomáš Hosszú, Ph.D., primář pro léčebně preventivní péči Neurochirurgické kliniky

FN HK, započal svou kariéru jako sekundární lékař ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové, a to po úspěšném absolvování Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové v roce 2000. Primář Hosszú atestoval z chirurgie I. stupně a následně z neurochirurgie. V roce 2010 se stal vedoucím lékařem operačních sálů Neurochirurgické kliniky. Už v době studia ho doprovázel zájem o techniku, kdy se v průběhu pregraduálního studia věnoval lékařské biofyzice. V roce 2009 obhájil disertační práci na téma 3D rekonstrukce v plánování chirurgických výkonů. Jeho obliba v manuální práci ve spojení s fyzikálním myšlením ho přímo předurčovala k jeho další subspecializaci, kterou se stala páteřní chirurgie. A právě spondylochirurgie se stala jeho zálibou, což dokumentuje nejenom operačními výkony, ale i jako garant výuky mladších kolegů u nás i v zahraničí. V oboru se specializuje na minimálně invazivní zákroky na páteři, prosazuje se

Fantom mozku z projektu MUDr. Michaela Bartoše simulující reálnou anatomickou situaci s doprovodnou technikou operačního sálu (peroperační ultrazvuk, navigační systém)

i na poli technických inovací. S jeho významným podílem se hradecké pracoviště zařadilo v roce 2023 mezi jedno z Center vysoce specializované spondylochirurgické péče v České republice. Je členem České neurochirurgické společnosti, České spondylochirurgické společnosti a evropské spondylochirurgické společnosti Eurospine. Jeho zálibu v moderních technologiích dokládá je výzkumná aktivita zaměřená na využití nositelné elektroniky v monitorování kvality života pacientů s onemocněním páteře.

MUDr. Petr Krůpa, Ph.D.

**Zástupce přednosty pro vědu a výzkum
Neurochirurgické kliniky FN HK**

MUDr. Petr Krůpa, Ph.D. se stal vedoucím pro vědu a výzkum v roce 2019 a kromě klinické neurochirurgie se věnuje rozvoji interdisciplinární spolupráce v rámci nejrůznějších klinických i preklinických výzkumných záměrů. Spolu s Ústavem experimentální medicíny Akademie věd ČR v Praze se podílí na experimentálním výzkumu léčby míšního poranění a onkologického mozkového onemocnění glioblastomem. V rámci LF a FN Hradec Králové rozvíjí především klinický výzkum patofyziologie onkologických a cévních onemocnění spolu s Ústavem klinické biochemie a diagnostiky (doc. Kujovská), Ústavem lékařské biologie a genetiky (prof. Rudolf) a Centrem biomedicínského výzkumu (doc. Soukup). Každoročně je dr. Krůpa navrhovatelem nebo spolunavrhovatelem projektu medicínského výzkumu

v několika nemocničních a celorepublikových grantových výzvách (AZV, GAČR, IGS).

MUDr. Pavel Póczoš, Ph.D.

**Zástupce přednosty pro výuku Neurochirurgické
kliniky FN HK**

MUDr. Pavel Póczoš, Ph.D. působí na Neurochirurgické klinice od roku 2019 na pozici zástupce přednosty pro výuku. Pravidelně se zúčastňuje jako lektor pětidenních kurzů „Skull base 360 – Degree – The full spectrum Micro-Endo-Radiosurgery“, které se konají dvakrát ročně v institutu IRCAD ve Štrasburku (Institut de Recherche contre les Cancers de l'Appareil Digestif, angl. Institute for Research into Cancer of the Digestive System). Toto výukové zařízení ročně školí přes osm tisíc lékařů z celého světa, a to prakticky ve všech chirurgických oborech včetně neurochirurgie. Na kurzech působí jako lektori renomovaní specialisté na transkraniální nebo endoskopické přístupy pro patologie spodiny lební. Právě endoskopické techniky při operacích adenomů hypofýzy jsou hlavní specializací dr. Póczoše, který úzce spolupracuje s oftalmologem a otorinolaryngologem. Jeho aktuální výzkum v rámci spolupráce s Technickou univerzitou Liberec se soustředí na testování biokompatibilních polymerních nanovlákných vrstev k rekonstrukci kraniálních durálních defektů.

*Ing. Barbora Zoubková
foto Jiřina Šmídová, Český rozhlas HK*

TexPrevent

Výzkum a vývoj speciálních textilií pro ochranu při nouzových a krizových situacích – představení projektu

Tento čtyřletý (2023–2026) výzkumný projekt byl přijat a podpořen grantovou agenturou TAČR v 6. veřejné soutěži TREND. Vychází z dlouholeté spolupráce Kliniky nemocí kožních a pohlavních FN a LF v Hradci Králové s Textilní fakultou TUL Liberec a Výzkumným ústavem bavlnářským (VÚB a. s.) v Ústí n. Orł., např. v projektech TexDerm (oděvy se zvýšeným komfortem pro děti s kožními problémy) a R-Děti (obličejové roušky pro děti).

Návrh projektu TexPrevent vychází z předpokladu, že pandemické a zdravotně kritické situace, podobně jako jsme to zažili v případě COVIDu, se mohou opakovat a že je nezbytné připravit se na podobné okolnosti. Řešení projektu se tak zaměřuje i na prevenci chybných obchodních výdajů a investic do chaotické výroby ochranných prostředků neprofesionální úrovně.

Cílem je zhotovit soubor komfortního ochranného oblečení a textilních výrobků s vysoce funkčními vlastnostmi antibakteriálními a antivirovými v několika variantách.

Především bude vyvíjena kombinovaná textilie složená z podkladového substrátu a nanovláken. Antibakteriální a antivirová účinnost bude zajištěna mechanickou bariérou z nanovláken a sekundárně působících aditiv, které budou integrovány do nanovláken a zajistí dezinfekci textilie po kontaminaci infekčním agens. Tím vznikne možnost opakovaného užívání ochranných oděvů do doby než dojde

k jejich mechanickému nebo jinému poškození a snížení ochranného účinku. Tyto plošné textilie zajistí v oděvech fyziologický a senzorický komfort. Aplikace budou směřovat do ochranných oděvů, jako jsou kombinézy, overaly, případně krycí pláště. Ochranné oděvní prostředky tohoto typu najdou uplatnění zejména ve veřejném sektoru – ve zdravotnictví, sociálních službách, školách, u policie, armády, profesionálních i dobrovolných hasičů a dalších.

Další řešenou skupinou budou pleteniny zhotovené z vláken s antibakteriálními a antivirovými účinky pro oděvy určené k běžnému nošení a ložní prádlo. Budou plnit preventivní funkci ochrany proti infekčním agens a fotoprotekci proti UV záření a dalším zdravotním rizikům.

Do vybraných oděvů budou integrovány elektronické funkční bloky pro sledování teploty s implementací NFC (Near Field Communication) technologie. Přínosem těchto oděvů bude nejenom ochrana před působením virů a bakterií, ale také sledování zdravotního stavu pacienta pro možnost poskytnutí okamžité pomoci v případě, že dojde k jeho zhoršení. Bude řešeno využitím aplikace NFC tagů, která umožní kontrolu a sofistikovanou údržbu ochranných oděvů. Aplikace budou směřovat do široké veřejnosti, především rizikových skupin dětí ve věku 0–14 let a seniorů 65+.

*doc. MUDr. Karel Ettler, CSc.
Klinika nemocí kožních a pohlavních FN a LF HK*

Odborný kurz Chirurgie kůže hlavy a krku pro pokročilé

Účastníci kurzu

Teoretická část

Prostory Anatomického ústavu Lékařské fakulty v Hradci Králové byly dne 26. 1. 2023 místem konání kurzu věnovanému chirurgii kůže hlavy a krku. Organizátory vzdělávací akce byly Česká společnost otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku ČLS JEP, Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku LF a FN Hradec Králové, Ostrava, Brno a Pardubice. Lektory kurzu (prof. Chrobok, prof. Komínek, doc. Gál, doc. Školoudík, MUDr. Vodička a MUDr. Mejzlík) provázeli účastníky kurzem, sestávajícím z přednášek a praktického nácviku chirurgických technik. Mladí asistenti hradecké ORL kliniky zajistili demonstrační přenosy jednotlivých chirurgických výkonů na lektorském pitevním stole technikou firmy Karl Storz.

V úvodu proběhly teoretické přednášky: Nástroje, šicí materiály a typy stehů, Místní laloky a Pozitivní okraj. Nosnou částí kurzu byla část praktická. Účastníci na prasečích hlavách postupně procvičili excize nádorů kůže a krytí různými typy laloků na tváři, nosu, uchu a rtu. Praktická část byla zakončena nácvikem amputace boltce a exenterace očníce.

V odpolední teoretické části byly demonstrovány kazuistiky z pracovišť lektorů.

Kurz byl organizován ve spolupráci s firmou Ethicon, Johnson-Johnson, s.r.o., která také zajistila ukázkou použití hemostatických materiálů na krvácející ledvině.

Kurz byl cílen nejen na ORL lékaře, ale i na lékaře dalších chirurgických oborů. Hlavním cílem bylo seznámení frekventantů s chirurgií kožních nádorů a krytí vzniklých defektů.

Vlastní kurz byl skvělou ukázkou úzké spolupráce teoretiků a kliniků Lékařské fakulty v Hradci Králové. Poděkování za podporu a spolupráci patří přednostům Ústavu anatomie MUDr. Petru Hájkovi, Ph.D. a Ústavu fyziologie doc. MUDr. Ottu Kučerovi, Ph.D.

Budeme se těšit na příští společný kurz 25. ledna 2024.

Viktor Chrobok, Lukáš Školoudík

Praktická část

Reprezentační ples LF HK 2023

Tradiční reprezentační ples Lékařské fakulty v Hradci Králové se konal ve čtvrtek 9. března v Kongresovém centru Aldis.

Foto Jakub Misík

Péče o zaměstnance FN HK

FN HK zřídila dva zaměstnanecké PC pointy

Personální odbor Fakultní nemocnice HK zavádí od 1. 3. 2023 novou službu pro zaměstnance. Na svých dvou pracovištích instaloval PC pointy (počítačové stanice s potřebným vybavením).

Jeden PC point je umístěn na pracovišti **oddělení vzdělávání**, budova č. 6, přízemí (Klinika infekčních nemocí). Je určen k vyřízení pracovních záležitostí, kterými jsou **povinná jednorázová a periodická elektronická školení formou e-learningu**.

Druhý PC point je umístěn na pracovišti **oddělení péče o zaměstnance**, budova č. 29, přízemí (Pentagon). Tento počítač mohou zaměstnanci využít pro **objednávání stravy, přístup k poště a na intranet FN HK, dále pro přístup do portálu pracovní doby (CevisWeb), pro e-learning a pro správu osobního konta FKSP v кафетерии Gallery Beta**. Na tomto pointu je možné využít také služby tisku.

Každý zaměstnanec se vždy přihlašuje pod vlastními přihlašovacími údaji, přičemž přístupová práva mu zřizuje jeho nadřízený pracovník. Oba PC pointy jsou k dispozici všem **zaměstnancům, kteří mají přístupová práva zřízena**, ale z provozních důvodů nemohou využívat počítač na svém pracovišti.

*Ing. Petra Šrámková,
vedoucí Personálního odboru FN HK*

E-learningová forma vzdělávání ve FN HK

V prosinci 2022 zahájil personální odbor pro zaměstnance FN HK e-learningový systém vzdělávání na vzdělávací platformě Moodle. E-learningová forma vzdělávání bude využívána nejen pro plnění povinných periodických školení, ale i dalších vzdělávacích aktivit dle požadavků pracovišť.

Prvotním realizovaným školením v e-learningové formě bylo školení kybernetické bezpečnosti, jehož povinnost splnění definuje zákon o kybernetické bezpečnosti, kterému nemocnice podléhá. V průběhu roku budou postupně do elektronického systému vzdělávání začleněna další školení s napojením na personální software Vema.

V návaznosti na zavedení e-learningu jsou od 1. března 2023 v provozu dva zaměstnanecké pointy, již zmíněné v předchozím příspěvku.

*Mgr. Monika Jandová,
vedoucí oddělení vzdělávání FN HK*

HUMOR LÉČÍ...

TÁTO, NEBLÁŽNI, TA INFLACE MUSÍ PŘECE JEDNOU SKONČIT !

autor Lubomír Lichý
www.lichy-kresby.cz

Změny v čerpání benefitů z centrálních zdrojů FKSP – Bezúročné zápůjčky

Jedním z výjimečných a nadstandardních benefitů, které FN HK svým zaměstnancům poskytuje, jsou bezúročné zápůjčky (dříve půjčky). Na rozdíl od ostatních fakultních nemocnic vedení naší nemocnice tento benefit zachovalo.

S ohledem na dlouhodobý výhled vývoje státní ekonomiky chce podpořit zaměstnance při řešení jejich bytových potřeb. V rámci kolektivního jednání proto rozhodlo o zvýšení finančních částek, které si zaměstnanci mohou z FKSP bezúročně půjčit. Zápůjčka na bytové vybavení se z původních 50 000 Kč zvyšuje na 100 000 Kč. Zápůjčka stavební se z původních 100 000 Kč zvyšuje dokonce na 250 000 Kč.

Nová pravidla čerpání bytových a stavebních zápůjček platí od 1. 1. 2023. Podrobnosti najdou zaměstnanci ve směrnici ředitele SM_66. Formulář žádosti je k dispozici na intranetu v sekci Služby zaměstnancům – FKSP a benefity. Případné dotazy zodpoví pracovníci oddělení péče o zaměstnance.

*Ing. Vladimíra Svobodová,
vedoucí oddělení péče o zaměstnance FN HK*

Knižní novinky v Lékařské knihovně:

VOJÁČEK, Jan, KETTNER, Jiří a DUŠEK, Jaroslav. Klinická kardiologie. 5. vydání. Praha: Maxdorf-Jessenius, 2022, 1329 stran, 20 nečíslovaných stran : barevné ilustrace. ISBN 978-80-7345-744-0.

Kardiologie je jedním z nejrychleji se vyvíjejících oborů moderní medicíny. Vzhledem k tomu, že 4. vydání Klinické kardiologie bylo rychle rozebráno, připravil autorský kolektiv vedený Janem Vojáčkem a Jiřím Kettnerem další, tentokrát již 5. vydání, přepracované a aktualizované do roku 2022. Jsou zahrnuty novinky, vycházející především z aktuálních doporučení Evropské i České kardiologické společnosti, a proto kniha nejenže na jedné straně podává ucelený přehled kardiologické problematiky, ale zároveň drží krok s dynamikou oboru.

Lázně před sto lety

1. Návštěva lázní – upomínkové předměty

Nový seriál seznámí čtenáře časopisu Scan s lázeňskými středisky v době před sto lety. Zároveň bude jako součást každého dílu představen jeden typ zdravotní pomůcky využívané v dané době v péči o zdraví.

Velký rozmach zažilo české lázeňství v 19. století. Začala výstavba lázeňských domů a kolonád, důraz byl kladen na úpravu lázeňských parků. Zdokonalovaly se léčebné procedury a v lázeňských centrech se probouzel společenský a kulturní život. K dalšímu rozkvětu československého lá-

Propagační plakát Lázně Jáchymov, 30. léta 20. století

zeňství došlo v meziválečném období. Jedinečná atmosféra lázeňských středisek patřila ke společenskému fenoménu doby. Československá republika byla bohatá na léčivá zřídla a řada lázeňských středisek byla proto dobře známá i v zahraničí. Po vzniku Československa došlo k rozvoji a modernizaci lázeňské léčby, což přineslo v řadě míst i stavební rozkvět lázeňských pavilonů a rozšiřování nabídky služeb pro pacienty a lázeňské hosty. Československá lázeňská střediska se tak dostala do popředí zájmu nejen občanů republiky, ale i návštěvníků z celé Evropy. Lázně byly součástí medicíny a zdravotního systému, zasahovaly významně také do oblasti cestovního ruchu. Odborný dozor nad lázněmi zastávalo Ministerstvo veřejného zdraví a tělesné výchovy. Lázně byly i v období první republiky buď majetkem měst, obcí, řádů, jednotlivců nebo státu. Československo mělo k dispozici řadu vyhlášených míst: Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Poděbrady, Brandýs nad Labem, Jáchymov, Luhačovice, Bardějov, Sliach, Trenčianské Teplice a další. V severovýchodních Čechách patřily k nejnavštěvovanějším místům Běloves, Jánské Lázně, Lázně Bělohrad, Velichovky nebo Želčnice.

Návštěva lázeňských letovisek

Klienti si vybírali lázeňské místo především podle typu choroby, kterou chtěli léčit. Vyhledávali např. vodoléčebné lázně, uhličitě, slatinné nebo bahenní lázně. Lázeňské

Reklamní leták Lázně Kyselka, 20. léta 20. století

budovy se stavěly právě v okolí těchto jedinečných zdrojů. Návštěvníci lázní ale přijížděli nejen za zdravotními účinky léčebného pobytu, vyhledávali je také jako střediska společenského setkávání, relaxace a smysluplného trávení volného času v době dovolené. Lázeňští pacienti přijížděli často s celými rodinami, k aktivní zábavě je lákaly plovárny, říční lázně, taneční sály, tělocvičny nebo půjčovny kol. Vyhledávané byly i víkendové pobytové. Centrem lázní byly společenské domy, konverzační salóny, čítárny novin, hudeb-

Reklamní leták Františkovy Lázně, 1. pol. 20. století

ní nebo šachové salóny. Oblíbené byly lázeňské kolonády, kde se hosté setkávali a korzovali mnohdy za zvuků hudby lázeňského orchestru. Promenáda na kolonádě sloužila jako přehlídka dobové módy. Návštěva lázní patřila ke společenské prestiži. Léčebné pobyty probíhaly v lázeňské sezóně, jejíž délka se lišila podle místa pobytu, většinou od května – června do konce září.

Lázně – upomínkové předměty

Lázeňská střediska svým návštěvníkům nabízela také řadu upomínkových předmětů, které jim měly později připomínat návštěvu daného místa a které také sloužily k propagaci

Set upomínkových předmětů z Karlových Varů, 1933

navštíveného letoviska. Bylo možné vybírat nejen z celé řady pohlednic a propagačních tiskovin, reklamních a propagačních předmětů – skleniček, misek, popelníků, váziček a dalších drobných dáreků. Nejtypičtějším upomínkovým předmětem míst s léčivými prameny se samozřejmě stal lázeňský pohárek – pítka. Dalo se zakoupit především v obchodech na kolonádě, hosté ho mohli získat také ve velkých lázeňských domech, které si nechávaly vyrábět reklamní pohárky a číšky pro své hosty.

Lázeňské pohárky – pítka

Lázeňské pohárky jsou typicky českým výrobkem. Jejich rozkvět sahá do 16. století, kdy se voda nabírala do jednoduchých sklenic s držátkem, která zabraňovala polití a opaření. Od 30. let 17. století se v lázních pro výrobu hrnků – pohárků

Lázeňský pohárek Karlovy Vary, 1933

Lázně Bílina, 2. pol. 20. století

začala používat kamenina, kterou později nahradilo mléčné sklo sloužící jako imitace tehdy drahého porcelánu. S rozvojem lázeňství se počátkem 19. století rozšířila skleněná pítka – skleničky nebo pohárky s uchem, které byly zdobeny malovanými nebo rytými obrázky, mnohdy i vedutami lázeňského pramene, kolonády nebo jiného zajímavého místa v letovisku. Postupně sklo nahradil porcelán. Vzhledem k tomu, že lázeňští hosté korzovali s pohárky po kolonádě, tak se ve 2. polovině 19. století rozšířila porcelánová pítka

opatřená z praktických důvodů dutým ouškem – hubičkou. Hubička zajišťovala pohodlné pití vody a chránila zuby před usazováním kamene. I porcelánová pítka byla bohatě zdobena různými motivy a názvy navštívených lokalit. Po roce 1900 se se začaly objevovat ploché lázeňské pohárky, které byly nejen elegantní, ale hlavně praktické. Při korzování se daly vložit do kapsy nebo schovat do tašky. Lázeňská pítka sloužila nejen jako léčebná pomůcka, ale také jako spotřební zboží a suvenýr připomínající návštěvu lázní. Mnohé z nich svým tvarem a unikátním designem představovaly luxusní umělecký předmět, což trvá dodnes.

Sbírka Muzea východních Čech v Hradci Králové, fond Zdravotnictví, obsahuje několik typů upomínkových předmětů s tématem lázeňství.

PhDr. Pavla Koritenská

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

Historické fotografie a tiskoviny: Sbírka MVČ

Odborná literatura:

Nový, Petr; Havlíčková, Dagmar, Zázračné prameny. Lázeňské a upomínkové sklo. Jablonec nad Nisou: Muzeum skla a bižuterie, 2009.

Almanach léčebných míst, lázní a letních sídel českých. Praha: Eduard Grégr, 1899.

Ocenění pro doc. Ondřeje Soukupa z FN HK

Cenu manželů Elišky a Zdeňka Strmiskových za významný přínos k výzkumu a léčbě Alzheimerovy choroby a spřízněných neurodegenerativních onemocnění za rok 2022 získal doc. PharmDr. Ondřej Soukup, Ph.D., vedoucí Centra biomedicínského výzkumu Fakultní nemocnice Hradec Králové. Centrum, do jehož činnosti je zapojeno na 40 odborníků, má Alzheimerovu chorobu jako hlavní nosné téma.

„Získání Ceny manželů Strmiskových beru jako ocenění celého týmu Centra biomedicínského výzkumu FN HK, se kterým spolupracujeme na různých výzkumných projektech,“ uvedl PharmDr. Soukup se problematikou Alzheimerovy choroby zabývá od roku 2010, původně v této oblasti sledoval funkci cholinergních receptorů, ale postupně s výzkumníky přešel na vývoj nových látek, potenciálních léčiv na tuto chorobu. „Vycházíme z výzkumné hypotézy, že Alzheimerova choroba je multifaktoriální onemocnění, kde jednoznačná příčina není známá a tedy i léčba musí směřovat na více cílů. Ačkoliv je tento přístup znám již asi 15 let, trávím si tvrdit, že naše výzkumná skupina se zařadila v této oblasti mezi nejlepší světové skupiny,“ uvedl PharmDr. Soukup. Centrum na výzkumu spolupracuje s dalšími mezinárodně uznávanými týmy, například s kolegy z University of Oslo, University of Bologna, University of Goteborg, Karolinska Institute a mnoha dalších.

Výsledky práce centra jsou publikovány v zahraničních i tuzemských časopisech, nejen pro studenty a odborníky vydali pracovníci centra v roce 2020 monografii Alzheimerova choroba a prezentují výsledky své práce na vědeckých konferencích či pracovních setkáních. „Pacientů trpících Alzheimerovou chorobou a lidí, kteří o ně musí pečovat je na světě kolem 40 milionů a jejich počet nadále stoupá. To je pro mě i celý tým velkou motivací v usilovném pátrání

v oblasti nových léčiv proti této chorobě,“ dodal PharmDr. Soukup.

Více informací o ocenění i činnosti Alzheimer nadační fond je možné získat na www.alzheimermf.cz

Jakub Sochor

HRADEC KRÁLOVÉ VE FOTOGRAFIÍCH

Část 1. Kouzlo starých obchodů

Obchodní dům Berger a Munk, Velké náměstí čp. 150 (v čelní řadě domů první zprava), 30. léta 20. století

Velké náměstí a velkoobchody s textilním zbožím

V letošním roce přinese náš fotografický seriál pro časopis Scan téma královéhradeckých obchodů z období první republiky a jejich současnou podobu, pokud je možné snímek pořídit. První díl bude věnován jedné ze součástí módního světa dané doby.

Československá módní tvorba zahrnovala textilní průmysl, poskytující kvalitní látky, dále například výrobce knoflíků, skleněných korálek na vyšívání, spínadel, bižuterie a stříhů, návrhů nebo galanterního zboží. Módu dotvářeli a podíleli se na ní výrobci nebo obchodníci s konfekcí, firmy vyrábějící či prodávající dámské a pánské prádlo, kožešníci, modistky, výrobci rukavic, kabelek, deštníků a obuvnické firmy. Také v Hradci Králové mohli zákazníci navštívit obchody s nabídkou tohoto zboží, které bychom mohli směle nazvat i „obchodními domy“. Na Velkém náměstí měly sídlo hned tři velkoobchody zabývající se prodejem a distribucí textilního zboží.

Obyvatelé města Hradec Králové, ale i blízkého či vzdáleného okolí, tak mohli zavítat do největšího závodu českého severovýchodu s módním a střížním zbožím firmy Berger & Munk. Obchod sídlil na Velkém náměstí čp. 150 a nabízel zákazníkům nejen módní zboží pro dámy a pány, výbavy pro nevěsty, ale také například záclony, koberce a všechny druhy textilního zboží nebo textil pro vybavení domácnosti.

„Obchodní dům se sukny“ J. V. Špalka nabízel v čp. 141 nejen kvalitní látky, ale také pravé originální anglické oblečení v největším

výběru pro pány i dámy, zhotovení oděvů s vlastní značkou nebo ski-obleky a cestovní pláště atd.

Obchodní dům Leo Taussiga, který sídlil na Velkém náměstí v čp. 27, se chlubil odborným vedením svých oddělení. Ve dvou patrech byl k vidění obrovský výběr „veškerého“ zboží, dnes bychom řekli domácích potřeb, v nabídce byla vlastní výroba prádla, galanterního zboží, moderních kravat, hole, deštníky, trepky, galoše a především zvláštní velké oddělení hraček.

*PhDr. Pavla Koritenská
Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Historické fotografie: Sběrka MVC*

Velké náměstí čp. 141, 2023

Velké náměstí čp. 150, 2023

Berger a Munk, Velké náměstí čp. 150, 30. léta 20. století

Obchodní dům Leo Taussig, Velké náměstí čp. 27, 20.–30. léta 20. století

Reklamní pohlednice obchodního domu Berger & Munk v Hradci Králové při nákupu perských koberců.

Velké náměstí čp. 27, 2023

Interiér obchodu Leo Taussiga

Multimédia v expozici Cesty města

MUSEUM
MUZEUM VÝCHODNÍCH ČECH
V HRADCI KRÁLOVÉ

Expozice Muzea východních Čech v Hradci Králové *Cesty města*, s níž jsme seznamovali čtenáře časopisu po celý rok 2022, disponuje vedle unikátních exponátů ze Sbírký MVČ také moderní multimediální nadstavbou. Na vybrané použité prvky se zaměříme v letošním roce.

V každém tematickém celku expozice – K městu českých královen, K pevnosti nebo K Salonu republiky dominuje monumentální multimediální interaktivní prvek, který žádný návštěvník nemůže minout bez povšimnutí. První z nich představuje trojrozměrný model města vyrobený roku 2006, který zachycuje jeho podobu ve středověku před husitskými válkami na počátku 15. století. Druhý model byl vyroben v letech 1908–1916 muzejním laborantem a kustodem Františkem Žaloudkem a zachycuje královéhradeckou pevnost ve stavu k roku 1865.

Na obou modelech si můžete prohlédnout, jak město a jeho okolí fyzicky vypadalo. Zároveň jsme oba tyto unikáty obohatili o multimediální nadstavbu, kdy si můžete na třech dotykových obrazovkách prohlédnout jednotlivé architektonické skvosty města a porovnat tak jeho proměnu během uplynulých staletí. Pevnostní model navíc nabízí projekci pevnostních plánů a výjevů z prusko-rakouské války 1866.

V expozici K Salonu republiky si lze z repliky Gočárova schodiště, kde může návštěvník během prohlídky spočinout, užít 3D a 2D projekci o územním, správním a architektonickém vývoji města Hradce Králové od roku 1850 do přelomu tisíciletí. Zatímco na spodní projekci může návštěvník sledovat proměnu města z územního a správního hlediska, na horní projekci vidí architektonicky nejzajímavější stavby

Foto Miroslav Beneš

příslušné etapy vývoje. Takový pohled na historii Hradce Králové nemá dosud obdoby.

PhDr. Zdeňka Kulhavá
Muzeum východních Čech v Hradci Králové

Snídaně s rektorkou Univerzity Karlovy

Neformální setkání s rektorkou Univerzity Karlovy prof. Milenou Králíčkovou na fakultách. Je určeno pro zaměstnance, studenty a všechny členy Akademické obce UK. Jedna z cest komunikace, jak probrat v neformálním prostředí u kávy a croissantu či koláče otázky jako např.: Jaké jsou aktuální výzvy Univerzity Karlovy? Jaké kreativní nápady by mohly UK posunout dopředu? Co nás drží zpátky? Kde chceme být za pět let?

Paní rektorka srdečně zve nejen studenty a studentky, ale všechny zaměstnance UK na nová, opakovaná snídaňová setkání, kde je možné společně a v příjemné atmosféře probírat řadu univerzitních témat. Počet míst je omezen, každá akce je určena pro skupinu 10 osob. Pokud se snídaňe zúčastní zahraniční studentky či studenti, nebo zahraniční zaměstnanci UK, bude konverzace probíhat částečně v angličtině.

Kalendář snídaň s rektorkou UK: <https://setkanisrektorkou.cuni.cz/>

Pokud se nemůžete zúčastnit přímo setkání s paní rektorkou, ale přesto byste se jí rádi na něco zeptali, využijte možnost položit jí libovolný dotaz, který bude zodpovězen v některém z následujících dílů podcastu Stop-time.

FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ

Vážení čtenáři časopisu SCAN, **blíží se jaro a léto a 45. sezóna Filharmonie Hradec Králové vrcholí.**

Připravuje se vydání programové brožury na sezónu s pořadovým číslem 46. Letošní programová brožura je modrá. Jak jsem již psal, psychologové tvrdí, že modrá barva je barvou klidu, uspokojení a souladu. Symbolizuje něhu, věrnost, důvěru, oddanost a tradici.

Tak jaká bude barva nové programové brožury? Nechte se překvapit, vyjde již velmi brzy.

V nové už 46. sezóně chystáme spoustu zajímavých koncertů a projektů.

Průběžně bude probíhat již v roce 2023 7. ročník Hradeckého memoriálu s podtitulem – *hudbou, obrazem a slovem – nepromlčeno*. Jedná se o koncerty, výstavy a přednášky, které se tematiky vracejí do moderní historie a prezentují osobnosti a události, které by neměly být zapomenuty. Tento projekt iniciovala naše Filharmonie a partnersky spolupracuje s Pedagogickou fakultou Univerzity Hradec Králové a Pamětí národa.

Na podzim 2023 se chystá už 19. ročník oceňovaného festivalu Hudebního fóra Hradec Králové. Každoročně tak zazní nevsední symfonická díla prováděná často v českých premiérách doprovázená působivým light designem.

Zkusme však se ještě zaměřit na konec té stávající 45. koncertní sezóny. Můžete navštívit spoustu zajímavých koncertů ve všech stávajících programových řadách. Je to velmi pestrá nabídka. Úžasná díla symfonické hudby s významnými sólisty a interprety, klavírní recitál vynikajícího mladého klavíristy Matyáše Nováka. Jazz bude mít svoji skvělou prezentaci, když slavný trumpetista Laco Déczi bude v sále Filharmonie slavit své 85. narozeniny. A to jsem vypíchl jen některé perličky naší koncertní nabídky.

Filharmonie Hradec Králové však v průběhu této sezóny zve své posluchače nejenom do hlavního sálu. Vytvořila nový cyklus „NAHRANÍ“. Jedná se o pestrou směsici koncertů různých žánrů, které zahrnují třeba jazz, folk, šanson aj. Příležitost dostávají také zajímavé autorské projekty mladých umělců. Koncerty se konají ve zrekonstruované kavárně Bon Accord Café. Jedná se o příjemné komorní uvolněné prostředí, kde právě tato hudba velmi dobře vyní.

Ve Filharmonii pořádáme i řadu charitativních koncertů, které nejsou zařazeny v programových řadách. Snažíme se tak být nápomocni různým veřejně prospěšným projektům z oblasti zdravotnictví a sociálních služeb v rámci našeho regionu. Jsme aktivní v rámci pomoci Ukrajině. Válka na Ukrajině stále pokračuje. Filharmonie se snaží svým nepatrným dílem také pomoci. Určitě uspořádáme v průběhu roku 2023 další charitativní koncert na podporu Ukrajiny.

Foto Patrick Marek

Už jenom proto, že v našich řadách máme několik vynikajících ukrajinských orchestrálních hráčů.

Jak jsem psal v minulém čísle SCAN Filharmonie Hradec Králové jde za svými posluchači. Určitě se můžete těšit na další open-air koncerty v Hradci Králové.

V letošním roce však jdeme ještě dále a hlouběji za možná novými mladými posluchači. Filharmonie Hradec Králové bude mít své vystoupení i na festivalu „Rock for People“. Tak věříme, že 11. června 2023 ve 14 hodin bude mít i zde Filharmonie Hradec Králové úspěch u publika. Chceme dlouhodobě vytvářet radost a dobrou náladu pro široké spektrum posluchačů.

Nabízíme pestrý a hodnotný koncertní program, který všechny potěší a uklidní v dnešní turbulentní době.

Seznam uvedený níže prezentuje koncerty a představení v sále Filharmonie od dubna 2023 do konce sezóny.

Vstupenky na koncerty je možné zakoupit osobně na pokladně ve foyer FHK. Prodej probíhá i on-line přes portál www.hkpoint.cz. Jakékoliv informace je možné získat na níže uvedených kontaktech:

Filharmonie Hradec Králové o.p.s., tel.: 495 211 375, 495 211 491, 495 221 901, e-mail: fhk@fhk.cz

Sledujte web FHK www.fhk.cz, www.filharmoniedokoran.cz, kde se dozvíte všechny aktuální informace a můžete si stáhnout celou programovou brožuru.

Filharmonie

Mnoho krásných chvil s hudbou Vám přeje

Ing. Luboš Janhuba

předseda správní rady Filharmonie Hradec Králové

KONCERTY A PŘEDSTAVENÍ V SÁLE FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ

Z norské ságy do rýnské katedrály

Úterý 11. 4. 2023 19:30 hod., sál FHK, Mimořádný koncert

Bedřich Smetana – Hakon Jarl, symfonická báseň, **Edvard Hagerup Grieg** – Klavírní koncert a moll, **Robert Schumann** – Symfonie č. 3 Es dur – „Rýnská“, **Nikola Valentová** – klavír, **Filharmonie Hradec Králové, Václav Dlask** – dirigent, **doc. Hynek Farkač** – umělecký garant

6 NaChodníku

Čtvrtek 13. 4. 2023 20:00 hod., kavárna Bon Accord Café, vstup z boční strany budovy FHK, Hudební cyklus NAHRANÍ

Šestice zajímavých hudebníků, která patří v Čechách ke špičce v oblasti moderního šansonu. Rezervace míst na e-mailu nahrani@fhk.cz

Děkuji, bylo to krásné

Středa 19. 4. 2023 19:30 hod., sál FHK, Abonentní řada MODRÁ

Zlatá éra swingu a taneční hudby první poloviny dvacátého století: Běhounek, Traxler, Ježek, Gershwin, Miller, Goodman, Berlin a další. **Václav Marek a Blue Star, Filharmonie Hradec Králové, Kryštof Marek** – dirigent, **Leoš Kuba** – aranžér

Vivaldi podle Bacha

Neděle 23. 4. 2023, sál FHK Abonentní řada STŘÍBRNÁ

Thomas Augustine Arne – Varhanní koncert č. 5 g moll, **Johann Pachelbel** – Praeludium a Fuga in C, **William Boyce** – Voluntary č. 2 C Dur, **Franz Anton Hugl** – Partita in C, **Johann Sebastian Bach** – Pièce d'orgue G dur – „Fantazie G dur“, **Johann Sebastian Bach** – Koncert a moll (podle Vivaldiho), úprava pro varhany a smyčce Marcel Dupré, **Barbara Maria Willi** – varhany, **Filharmonie Hradec Králové, Kasper Zehnder** – dirigent

Tristan a Isolda

Čtvrtek 27. 4. 2023 19:30 hod., sál FHK, Abonentní řada BÍLÁ

Carl Maria von Weber – Čarostřelec, předehra k opeře, **Felix Mendelssohn Bartholdy** – Houslový koncert e moll, **Franz Schubert** – Symfonie h moll, „Nedokončená“, **Richard Wagner** – Tristan a Isolda, předehra a Isoldina smrt z lásky, **Filharmonie Hradec Králové, Kasper Zehnder** – dirigent

Matyáš Novák – Jarní recitál

Středa 3. 5. 2023 19:30 hod., sál FHK, Mimořádný koncert

Johann Sebastian Bach, Fryderyk Chopin, Ferenc Liszt, Isaac Albéniz, Antonín Dvořák, Bedřich Smetana; Matyáš Novák – klavír

Laco Déczi 85

Čtvrtek 11. 5. 2023 19:00, sál FHK, Mimořádný koncert, Narozeninový koncert k významnému životnímu jubileu. Trumpetista, skladatel, kapelník a amatérský malíř Laco Deczi se narodil v roce 1938 ve vesnici Bernolákovo na Slovensku. V roce 1962 odešel z Bratislavy do Prahy, kde působil až do své emigrace v roce 1985. Po několika měsících strávených v Západním Německu nakonec definitivně zakotvil ve Spojených státech, kde žije doteď. Je frontmanem kapely Celula New York. Ve Státech vystupoval s velkou řadou skvělých jazzových muzikantů, jako jsou Elvin Jones, Bill Watrous, Junior Cook, Dave Weckl a Sonny Costanzo. Pravidelně koncertuje se svojí kapelou Celula New York v oblasti států New York a Connecticut. Od roku 1990 pravidelně dvakrát do roka jezdí tour po České republice a Slovensku.

Enšpíglova šibalství

Čtvrtek 25. 5. 2023, 19:30 hod., sál FHK, Abonentní řada BÍLÁ

Ludwig van Beethoven – Symfonie č. 2 D dur, **Richard Strauss** – Hornový koncert č. 2 Es dur, **Richard Strauss** – Enšpíglova šibalství, symfonická báseň, **Kateřina Javůrková** – lesní roh, **Filharmonie Hradec Králové, Andreas Sebastian Weiser** – dirigent

Malý princ

Středa 31. 5. 2023 19:00 hod., sál FHK, Abonentní řada ZELENÁ

Koncertní verze divadelního představení Malého prince divadelního projektu Studia Dva za doprovodu symfonického orchestru! Jan Cina se na celý večer promění v Malého prince a zazpívá s Vendulou Příhodovou původní písně skladatele, textaře a dirigenta Kryštofa Marka. **Jan Cina, Vendula Příhodová, Filharmonie Hradec Králové, Kryštof Marek** – dirigent

Letem světem nosem, uchem, krkem

Srdečně zveme na další ze série besed v Galerii Na Hradě, která se uskuteční v úterý 25. dubna od 18 hodin. Pozvání tentokrát přijal MUDr. Michal Homoláč z Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku. Hovořit budeme mimo jiné o poškození sluchu okolním hlukem, o možnostech korekce sluchových vad, screeningu sluchu novo-

rozenců, ale také třeba o chrápání, péči o hlas, spánkové apnoei, krvácení z nosu či chronické rýmě. Téma besedy je zvoleno dosti široce proto, aby se diváci i z řad laické veřejnosti mohli pana doktora zeptat na cokoli, co je z oboru zajímavé. Vítání jsou ale také pracovníci ve zdravotnictví, kteří mohou přispět do diskuse svým názorem na věc. Vstup na akci je zdarma.

Kam za kulturou v Hradci Králové

	<p>15. 3.–10. 4. 2023 Tamara Bohuňková – Cesta skla/světla</p>
	<p>do 12. listopadu 2023 Měníci se svět – poslední lovci a první zemědělci (nejen) ve východních Čechách</p> <p>od 28. dubna 2023 Doteky Afriky – výstava fotografií tlapek a srstí afrických zvířat od fotoreportéra Martina Veselého a jeho dcery Anežky</p> <p>stálá expozice Cesty města – expozice provede návštěvníky historií města od pravěku až po období první republiky a umožní jim nasát atmosféru života v jednotlivých obdobích</p>

K uctění památky primářky MUDr. Pavly Čižinské

Po dlouhé, těžké nemoci nás dne 25. 1. 2023 navždy opustila prim. MUDr. Pavla Čižinská. Dostalo se mi nesnadného úkolu vzpomenout jménem současných i bý-

valých zaměstnanců Kliniky nemocí kožních a pohlavních na naši milou spolupracovnici a kamarádku.

Život prim. MUDr. Pavly Čižinské nebyl naplněn jen prací; obdivovala krásy přírody a její dokonalost, Zajímala ji literatura a historie. Obdivovali jsme její neutuchající smysl pro humor. Mezi nejdůležitější životní hodnoty patřila její rodina, hlavně dcery.

Byla cílevědomá silná osobnost a ve svých aktivitách velmi zodpovědná. Křesťanská víra jí pomáhala překonat velmi těžké období posledních měsíců života a přinášela nezdolnou trpělivost snášet úbytek svých, kdysi obdivuhodných tělesných sil.

Dr. Pavla Čižinská se narodila 4. 11. 1966 v Pelhřimově. Lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Hradci Králové absolvovala v letech 1985 až 1991. Po promoci nastoupila na naši kliniku nejprve jako sekundární lékařka, od roku 2010 pak působila ve funkci primářky kliniky až do roku 2022. Dr. Pavla Čižinská byla aktivní v pedagogické a vědecko-výzkumné sféře.

V roce 1994 získala atestaci v oboru dermatovenerologie I. stupně, o tři roky později pak i atestaci II. stupně. Bohatá praxe a zkušenosti v oblasti dermatochirurgie a estetické dermatologie vedly k získání atestace z korektivní dermatologie v roce 2006. Na základě těchto jejích zkušeností obdržela následně naše klinika akreditaci v tomto oboru.

Milá Pavlo, děkujeme za vše to dobré, co jsi nám všem přinášela. Nikdy nezapomeneme!

*doc. Miloslav Salavec
a zaměstnanci Kliniky nemocí kožních pohlavních FN a LF UK
v Hradci Králové*

Základní a Mateřská škola při Fakultní nemocnici HK

Nedávno jsme se chystali na Vánoce a už se k nám blíží jaro. Čas strašně rychle letí. Když jsme zaneprázdnění, ubíhá rychle, rychleji než bychom si přáli. Snažíme se stihnout vše "nezbytné" a často bychom potřebovali čas zpomalit. Čas – to je to jediné co máme, co můžeme nějak naplnit a dát tak životu smysl. Smysl našich životů lze spatřit v našich prioritách – v činnostech, kterým věnujeme čas. Pokud si stěžujeme, že na něco nemáme čas, znamená to jen, že daná činnost není jednou z našich priorit, které jsme ochotni ten náš čas věnovat. Člověk zasažený nemocí má omezené volby trávení svého času, nemá plný přístup k naplňování svých priorit, čas při upoutání na nemocniční lůžko neběží stejnou rychlostí jako na „svobodě“, tento čas se vleče... Nejpomaleji plyne těm, kteří jsou za normálních okolností v neustálém pohybu, kteří překypují touhou po čínorodosti, a to jsou především děti. Proto se nemocniční škola snaží vyplnit dětem čas aktivitami, které je nadchnou a pohltní a tím jim zrychlí čekání na možnost návratu k běžnému životu. Ohlédneme se tedy zpět a připomeňme si činnosti, kterými se pedagogický sbor jako vždy snažil dát psychoterapeutický náboj do dušiček našich dětských pacientů.

Prosinec byl ve znamení adventního a vánočního tvoření dekorací s tradičními zimními motivy. Děti byly příjemně překvapeny návštěvou Mikuláše doprovázeným dvěma anděly a čertíčkem a potěšeny dárkovými balíčky. Adventní dobu také zpestřilo pohádkové vystoupení žáků Střední zdravotnické školy. Učitelé 1. a 2. stupně připravily výukové hodiny věnující se tradicím spjatým s Vánoce a začátkem nového roku a vychovatelky a učitelky MŠ se postaraly o všestranný rozvoj výtvarné tvořivosti dětí a výzdobu nemocničních prostor. Magistrát města Hradec Králové fandí uměleckým sklonům našich dětských pacientů a slíbil podpořit náš projekt Malí keramici v nemocnici i následnou Oslavu Dne dětí.

V dětech se také snažíme rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou a vštepujeme jim odpovědnost za stav přírody kolem nás. Formou didaktických her, pohybovou, výtvarnou, hudební a dramatizační činností se děti seznamovaly s volně žijícími zvířaty a ptáky, poznávaly jejich charakteristické vlastnosti a způsob života a byly obeznámeny se způsoby péče o tato zvířata – obzvláště v zimním období. Neučily se ale jen o ochraně okolní přírody, ale i o zodpovědnosti za ochranu svého zdraví, o předcházení nemocem, o nutnosti osobní hygieny a bezpečném chování v přírodě i v městském provozu. Na tematiku ochrany zdraví se vztahoval i preventivní program pod záštitou drogerie DM – Veselé zoubky, seznamující děti se správnou ústní hygienou a prevencí vzniku zubního kazu.

Děti jsou v naší škole vedeny nejen k ochraně tělesného, ale i duševního zdraví, jehož zásadní podmínkou jsou zdravé přátelské vztahy, dodržování morálních hodnot a schopnost projevat kladné city. K tomu byly využita témata Vánočních svátků a s nimi spjatých křesťanských hodnot i např. svátek

Svatého Valentýna. Děti vytvářely dekorace ze sněhobílých svíček evokující mrazivé zimní období a zdobily je motivem rudého srdce, které svou planoucí láskou zahřeje lidské duše.

A už se blíží jaro, těšíme se na nadějně probouzení přírody a plánujeme atraktivní jarní činnosti, zahrnující nejen produkci velikonočních zajíčků, ale i nové vzdělávací aktivity díky podpoře našich projektů Krajským úřadem Královéhradeckého kraje. Témata mezilidských vztahů budou tentokrát probírána formou projektu Využití literárních děl pro etickou výchovu obsahujícího rozbor otázek dobra, zla a morálních hodnot na literárních dílech atraktivních pro mladé čtenáře. V projektu Zaženeme nudu se zaměříme na další rozvoj kreativity a výtvarného citění. Smysluplný způsob trávení volného času bude předmětem chystaného projektu Bezpečně na internetu, ve kterém se děti seznámí nejen s nástrahami spojenými s používáním sociálních sítí, ale i s nebezpečím získání závislosti na internetu a omezeném vnímání reality.

Tak pokud jste článek dočetli až do tohoto bodu, můžete se ujistit, že závislostí na internetu netrpíte, a pokud jste se náhodou při četbě nudili, zkuste sáhnout i po nějakém kvalitním literárním díle – z populárně naučné literatury doporučuji cokoli od Yuvala Noaha Harariho – například 21 lekcí pro 21. století.

Dana Morávková

